CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I:	**CYNGOR SIR**
DYDDIAD:	**09 MAWRTH 2021**
PWNC:	**DATGANIAD AR STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS 2021/22**
SWYDDOG ARWEINIOL:	**MARC JONES, CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) A SWYDDOG ADRAN 151**
SWYDDOG CYSWLLT:	**JEMMA ROBINSON, UWCH GYFRIFYDD**
Natur a rheswm dros adrodd Ar gyfer sgriwtini – yn gyson â chyngor proffesiynol.	

1. Cyflwynir yr adroddiad hwn i sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu arferion gorau yn unol â Chôd Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) ar gyfer materion Rheoli Trysorlys. Mae'r côd yn argymell y dylai'r Aelodau graffu ar y Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys (sy'n cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, Datganiad ar y Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw (DIR) blynyddol, y Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys a'r Cynllun Dirprwyo ar gyfer Rheoli Trysorlys) cyn i'r cyfryw Ddatganiad gael ei gyflwyno i'w fabwysiadu. Yn unol â chynllun dirprwyo'r Awdurdod, y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu sy'n gyfrifol am y swyddogaeth hon.

2. Mae Côd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys (Adran 7) yn argymell y dylid cymeradwyo, dogfennu a monitro Arferion Rheoli Trysorlys (ARhT) yr Awdurdod. Mae'n dweud hefyd mai mater ar gyfer penderfyniad lleol yw natur a maint ymwneud corff cyfrifol unrhyw sefydliad o ran cymeradwyo a monitro ei Arferion Rheoli Trysorlys (ARhT) a'r atodlenni cysylltiedig, ac mae'n cydnabod hefyd y gellir dirprwyo'r swyddogaeth hon mewn rhai sefydliadau i'r swyddog cyfrifol. Ym mhob achos, dylai fod yn destun sgriwtini gan y corff cyfrifol yn dilyn argymhellion gan y swyddog cyfrifol. Mae'r Awdurdod hwn wedi cynhyrchu ARhT ysgrifenedig a awdurdodwyd gan y Pwyllgor Archwilio ar 11 Chwefror 2020.

3. O ran diweddariadau i'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys, does dim newidiadau yn cael eu cynnig i egwyddorion a pholisïau craidd Datganiad 2020/21.

4. Fel y nodwyd yn Adroddiad Canol Blwyddyn Rheoli Trysorlys 2020/21, a gyflwynwyd i'r Cyngor Llawn hwn ar 9 Mawrth 2021, oherwydd y grantiau mawr a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru i gynorthwyo i ddelio ag argyfwng Covid ac argaeledd cyfrifon galw i'r Cyngor, mae balansau'r Cyngor mewn cyfrifon galw wedi bod yn uwch na'r terfynau a gymeradwywir yn y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol sydd wedi eu cynnwys yn y Datganiad ar Strategaeth Rheoli Trysorlys 2020/21. Wrth gynhyrchu Strategaeth ar gyfer 2020/21 nid oedd modd rhagweld y cyfnod digynsail hwn. Yn wyneb hynny, mae terfynau gwrthbartïon wedi'u hasesu a'u hadolygu wrth gynhyrchu'r Strategaeth ar gyfer 2021/22. Mae Atodiad 8 wedi'i ddiwygio (gan gyfeirio'n benodol at derfyn arian parod Banc NatWest).

5. O dan y Côd Ymarfer diwygiedig, mae'n rhaid i'r Cyngor baratoi Strategaeth Gyfalaf, sy'n cymryd golwg tymor hwy ar y buddsoddiad cyfalaf angenrheidiol a sut y bydd y buddsoddiad hwnnw'n cael ei gyllido. Bydd y Pwyllgor Gwaith yn cymeradwyo'r Strategaeth hon, ynghyd â phenderfyniadau eraill ar y gyllideb. Mae'r Strategaeth Rheoli Trysorlys hon yn eistedd o dan y Strategaeth Gyfalaf ac yn ystyried effaith y strategaeth honno ar fenthyca a buddsoddiadau'r Cyngor. Mae'n nodi sut bydd y ddwy strategaeth yn cael eu gweithredu mewn dull a reolir, sy'n unol â lefel addas o risg y mae'r Cyngor yn dymuno ei chymryd a chan gymryd i ystyriaeth yr arweiniad a nodir yng Nghôd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys.

6. Argymhellion

- Nodi cynnwys yr adroddiadau: a

- Chymeradwyo y Strategaeth Rheoli Trysorlys ar gyfer 2020/21 (sydd yn cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, Polisi Flynyddol Rheoli Trysorlys ar Danosyddion Darbodus a Thrysolys)(Atodiad A i'r adroddiad yma).

ATODIAD A

DATGANIAD AR Y STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS

STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL, Y DATGANIAD AR Y POLISI DARPARIAETH ISAFSWM REFENIW (DIR) A'R DATGANIAD AR Y POLISI RHEOLI TRYSORLYS AR GYFER 2021/22

1. CEFNDIR

1.1. Mae CIPFA yn diffinio rheoli trysorlys fel:-

"*The management of the local authority's borrowing, investments and cash flows, its banking, money market and capital market transactions; the effective control of the risks associated with those activities; and the pursuit of optimum performance consistent with those risks*."

Mae'r Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys yn diffinio polisïau ac amcanion y gweithgareddau rheoli trysorlys (gweler **Atodiad 1**).

1.2. Rhaid i'r Cyngor redeg cyllideb gytbwys, sy'n golygu'n gyffredinol y bydd yr incwm a godir yn ystod y flwyddyn yn cwrdd â gwariant. Rhan o'r gweithgareddau rheoli trysorlys yw sicrhau bod y llif arian hwn wedi ei gynllunio'n ddigonol a bod arian ar gael pan fo angen. Caiff arian sydd dros ben ei fuddsoddi mewn gwrthbartïon risg isel neu offerynnau sy'n gydnaws ag archwaeth risg isel y Cyngor, gan roi blaenoriaeth i hylifedd digonol yn y lle cyntaf cyn yr elw o'r buddsoddiadau.

1.3. Ail brif swyddogaeth y gwasanaeth rheoli trysorlys yw cyllido cynlluniau cyfalaf y Cyngor. Mae'r cynlluniau cyfalaf hyn yn darparu arweiniad ynghylch anghenion benthyca'r Cyngor, sef cynllunio llif arian ar gyfer y tymor hwy mewn gwirionedd, er mwyn sicrhau bod y Cyngor yn gallu cwrdd â'i oblygiadau o ran gwariant cyfalaf. Gall rheoli'r arian tymor hwy olygu trefnu benthyciadau ar gyfer y tymor hir neu'r tymor byr neu ddefnyddio gwargedion llif arian tymor hwy. O bryd i'w gilydd, pan fo'n ddarbodus ac yn economaidd, gellir ailstrwythuro dyledion i gwrdd ag amcanion cost neu risg y Cyngor.

1.4 Mae'r cyfraniad a wna'r swyddogaeth rheoli trysorlys i'r Awdurdod yn hollbwysig oherwydd bod y cydbwysedd rhwng y gweithgareddau buddsoddi a'r dyledion yn sicrhau hylifedd neu'r gallu i gwrdd ag ymrwymiadau gwariant pan fo angen, naill ai ar gyfer refeniw dydd i ddydd neu brosiectau cyfalaf mwy. Bydd y gweithgareddau trysorlys yn gweld y cydbwysedd rhwng y costau llog ar ddyledion a'r incwm buddsoddi sy'n codi o adneuon ariannol yn cael effaith ar y gyllideb sydd ar gael. Gan fod balansau arian parod fel rheol yn codi o gronfeydd wrth gefn a balansau, mae'n hanfodol bwysig sicrhau diogelwch digonol ar gyfer y symiau sy'n cael eu buddsoddi oherwydd gall colli prifsymiau arwain at ostwng cronfeydd wrth gefn ariannol y Cyngor.

2. CÔD YMARFER CIPFA AR REOLI TRYSORLYS

2.1. Yn unol â Chôd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys, rhaid i'r Cyngor baratoi a chymeradwyo'r dogfennau isod:-

- Datganiad ar y Strategaeth Gyfalaf sy'n nodi trosolwg lefel uchel, tymor hir o wariant a chyllido cyfalaf, ynghyd â manylion am unrhyw risgiau cysylltiedig a'r modd y byddant yn cael eu rheoli, yn ogystal â'r goblygiadau ar gyfer cynaliadwyedd ariannol yn y dyfodol. Nod y strategaeth gyfalaf hon yw sicrhau bod pob aelod etholedig ar y Cyngor llawn yn deall yn llawn yr amcanion polisi tymor hir cyffredinol a'r gofynion strategaeth gyfalaf, y gweithdrefnau llywodraethu a'r archwaeth risg sy'n deillio o hynny.

- Strategaeth Rheoli Trysorlys sy'n amlinellu strategaeth y Cyngor o ran benthyciadau a buddsoddiadau sy'n dilyn ymlaen o'r Strategaeth Gyfalaf ac sy'n nodi'r cyfyngiadau ar fenthyca, yn pennu cyfres o ddangosyddion darbodus ac yn penderfynu archwaeth risg y Cyngor mewn perthynas â buddsoddiadau.

2.2. Nodir prif egwyddorion Côd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys yn **Atodiad 2**.

3. CYD-DESTUN ALLANOL

3.1. Ni fedrir llunio Strategaeth Rheoli Trysorlys heb ystyried y sefyllfa economaidd hefyd, a hynny oherwydd bod cyflwr yr economi'n cael effaith ar gyfraddau llog a geir o fuddsoddiadau, costau benthyca a chadernid ariannol y gwrthbartïon. Mae crynodeb llawn o'r rhagolygon economaidd ar gael yn **Atodiad 3**, ond dyma'r prif bwyntiau y mae angen eu hystyried:-

- Mae twf ariannol y byd wedi bod mewn dirwasgiad yn 2020 ac mae hyn yn debygol o barhau i hanner cyntaf 2021 cyn gwella yn yr ail hanner.
- Disgwylir i chwyddiant gyrraedd uchafswm ychydig dros 2% am gyfnod byr tuag at ddiwedd 2021, ond ffactor byrhoedlog dros dro yw hwn.
- Ansicrwydd parhaus ynghylch Brexit a'i effaith ar economi'r DU ac Ardal yr Ewro. Fodd bynnag, mae cytuno ar fargen fasnach ym mis Rhagfyr 2020 wedi dileu risg anfantais sylweddol i economi'r DU.
- Mae enillion ar fuddsoddiadau'n debygol o barhau i fod yn eithriadol o isel yn ystod 2020/21 a heb fawr o gynnydd yn y ddwy flynedd ddilynol.

3.2. Wedi ystyried y wybodaeth sydd ar gael a'r cyngor gan Ymgynghorwyr Rheoli Trysorlys y Cyngor, mae'r tabl isod yn nodi barn y Cyngor ynghylch lefelau cyfraddau llog am y tair blynedd nesaf:-

Tabl 1
Rhagolygon ar gyfer Cyfraddau Llog hyd at fis Mawrth 2024

Cyfartaledd Blynyddol	Cyfradd Banc (%)	Cyfraddau Benthyca BBGC (gan gynnwys addasiad cyfradd sicrwydd)		
		5 mlynedd	25 mlynedd	50 mlynedd
Mawrth 2021	0.10	0.80	1.50	1.30
Mehefin 2021	0.10	0.80	1.60	1.40
Medi 2021	0.10	0.80	1.60	1.40
Rhagfyr 2021	0.10	0.80	1.60	1.40
Mawrth 2022	0.10	0.90	1.60	1.40
Mehefin 2022	0.10	0.90	1.70	1.50
Medi 2022	0.10	0.90	1.70	1.50
Rhagfyr 2022	0.10	0.90	1.70	1.50
Mawrth 2023	0.10	0.90	1.70	1.50
Mehefin 2023	0.10	1.00	1.80	1.60
Medi 2023	0.10	1.00	1.80	1.60
Rhagfyr 2023	0.10	1.00	1.80	1.60
Mawrth 2024	0.10	1.00	1.80	1.60

Mae gwybodaeth a gafwyd gan Link Asset Services ynghlwm yn **Atodiad 4**.

Gostyngodd cyfraddau llog ar fenthyciadau i gyfraddau isel iawn o ganlyniad i argyfwng COVID ac yn sgil gweithrediadau lleddfu meintiol gan Fanc Lloegr. Roedd y cynnydd annisgwyl o 100 bps yng nghyfraddau'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus ar ben yr elw ar y pryd ynghylch enillion o giltiau o 80 bps ym mis Hydref 2019, yn golygu y bu angen, ar y dechrau, ailystyried strategaethau rheoli trysorlys a rheoli risg yr awdurdod i raddau helaeth iawn. Fodd bynnag, ym mis Mawrth 2020, cychwynnodd y Llywodraeth broses ymgynghori ar gyfer adolygu'r elw dros gyfraddau gilt ar gyfer benthyciadau BBGC mewn perthynas â gwahanol fathau o wariant cyfalaf gan awdurdodau lleol. Ar 25.11.20, cyhoeddodd y Canghellor gasgliad yr adolygiad hwnnw a gostyngwyd yr elwon safonol a sicrwydd 1% ond cyflwynwyd gwaharddiad i nadu unrhyw awdurdod lleol a oedd wedi prynu asedau ar gyfer elw yn eu rhaglenni cyfalaf tair blynedd rhag cael benthyca gan y BBGC.

3.3. Mae'n annhebygol y bydd y Gyfradd Banc yn codi o 0.10% am gyfnod sylweddol. Mae'n anodd iawn dweud pryd y gallai ddechrau codi. O ystyried y rhagolygon ar gyfer y gyfradd banc sylfaenol, mae'r cyfraddau elw tybiedig ar fuddsoddiadau am gyfnodau hyd at oddeutu dri mis yn ystod pob blwyddyn ariannol fel a ganlyn (mae'r rhagolwg tymor hir ar gyfer cyfnodau dros 10 mlynedd yn y dyfodol):-

2020/21: 0.10%;
2021/22: 0.10%;
2022/23: 0.10%;
2023/24: 0.10%;
2024/25: 0.25%;
Blynyddoedd y tymor hir: 2.00%.

3.4 Mae'n debygol bod y cydbwysedd cyffredinol o ran risgiau i dwf economaidd yn y DU bellach yn gogwyddo tuag at sefyllfa sy'n fwy ffafriol, ond mae ansicrwydd mawr oherwydd y firws a pha mor gyflym y gall brechlynnau llwyddiannus fod ar gael a pha mor gyflym y gellir eu rhoi i'r boblogaeth ehangach. Mae ansicrwydd ynghylch Brexit mewn perthynas ag effaith economaidd y fargen y cytunwyd arni rhwng y DU a'r UE. Mewn termau cymharol, nid oes ond ychydig o risg ddomestig yn y DU o godiadau neu ostyngiadau yn y Gyfradd Banc a newidiadau sylweddol yng nghyfraddau tymor byrrach y BBGC. Mae Banc Lloegr i bob pwrpas wedi diystyru defnyddio cyfraddau llog negyddol yn y tymor byr iawn ac mae codiadau yn y Gyfradd Banc yn debygol o fod rai blynyddoedd i ffwrdd o ystyried y disgwyliadau economaidd sylfaenol. Fodd bynnag, mae bob amser yn bosib y gallai arian sy'n llifo i hafanau diogel, oherwydd datblygiadau domestig annisgwyl a datblygiadau mewn economïau mawr eraill, neu gynnydd yn lefelau hyder buddsoddwyr mewn ecwitïau, effeithio ar elw o giltiau, (ac felly gyfraddau'r BBGC), yn y DU.

3.5 Mae'r cyfraddau ar gyfer cymryd benthyg a rhoi benthyg arian rhwng awdurdodau lleol hefyd wedi gostwng oherwydd y cynnydd mawr yn lefelau'r arian parod y ceisir cartref tymor byr ar eu cyfer ar adeg pan mae'n debygol bod llawer o awdurdodau lleol yn cael anawsterau wrth ragweld yn gywir pryd y byddant yn talu arian a dderbynnir neu pryd y byddant yn derbyn rhagor o ddyraniadau ariannol mawr gan y Llywodraeth.

4. SEFYLLFA GYFREDOL Y CYNGOR

4.1. Benthyca

4.1.1 Nodir benthyciadau allanol cyfredol y Cyngor yn Nhabl 2 isod. Ceir dadansoddiad llawn yn **Atodiad 5**.

Tabl 2
Crynodeb o'r Benthyciadau sydd gan y Cyngor ar hyn o bryd

BENTHYCIADAU BBGC					
	BBGC / BBGC – Aeddfedu	**BBGC/ Blwydd-dal**	**Benthyciadau Marchnad**	**BBGC Amrywiol**	**Cyfanswm Aeddfedu**
Benthyciad sy'n weddill	£121,684k	£208k	£0k	£0k	£121,892k
Oes ar gyfartaledd (blynyddoedd)	30.62	5.28	0.00	0.00	30.57
Cyfradd ar gyfartaledd (%)	4.58	9.42	0.00	0.00	4.59

BENTHYCIADAU ERAILL						
	Salix Benthyciad 1	**Salix Benthyciad 2**	**Salix Benthyciad 3**	**Salix Benthyciad 4**	**Salix Benthyciad 5**	**Cyfanswm**
Balans sy'n Weddill	£58k	£228k	£509k	£224k	£1,614k	£2,633k
Dyddiad Ad-dalu	2024/25	2025/26	2028/29	2029/30	2030/31	
Cyfradd Llog (%)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

4.2 Buddsoddiadau

4.1.1. Mae unrhyw arian dros ben yn cael ei fuddsoddi ar hyn o bryd mewn cyfrifon adneuon tymor byr, cyfrifon 'ar alw' a chydag awdurdodau lleol eraill yn y DU. Mae'r balans a fuddsoddir yn y cyfrifon hyn yn newid bob dydd (y balans ar 31 Rhagfyr 2020 oedd £34.8m).

4.1.2. Dan y strategaeth rheoli trysorlys gyfredol, mae'r Cyngor yn buddsoddi unrhyw arian dros ben drwy sicrhau yn y lle cyntaf ddiogelwch yr adneuon, eu hylifedd yn yr ail le ac yna'r enillion ar y buddsoddiad. Mewn gwirionedd, mae cyfradd yr enillion ar fuddsoddiadau'n cael ei haberthu er mwyn sicrhau'r ddwy egwyddor gyntaf ac, ar hyn o bryd, mae'r elw cyfartaleddol ar fuddsoddiadau yn 0.09% (fel ar 31 Rhagfyr 2020).

5. EFFAITH CYNLLUNIAU'R DYFODOL AR FENTHYCA

5.1. Caiff gwariant cyfalaf ei gyllido'n rhannol o fenthyciadau ac mae'r rhaglen gyfalaf, fel y nodir yn y Strategaeth Gyfalaf, i'w gweld yn Nhabl 3 isod**:-**

Tabl 3
Rhaglen Gwariant Cyfalaf Arfaethedig 2021/22 – 2023/24

	2021/22 £'000	**2022/23 £'000**	**2022/23 £'000**
Gwariant nad yw'n ymwneud â'r CRT	**15,842**	**16,380**	**17,721**
Cyfrif Refeniw Tai (CRT)	**20,313**	**18,816**	**22,670**
Gweithgareddau Masnachol / Buddsoddiadau nad ydynt yn rhai Ariannol	**0**	**0**	**0**
CYFANSWM Y GWARIANT	**36,155**	**35,196**	**39,891**
Yn cael eu cyllido drwy			
Grantiau Cyfalaf	**12,042**	**9,181**	**10,282**
Derbyniadau Cyfalaf	**0**	**100**	**100**
Arian Wrth Gefn	**921**	**0**	**0**
Refeniw	**15,639**	**10,156**	**10,510**
Y Balans a Gyllidir o Fenthyciadau	**7,553**	**15,759**	**18,999**

5.2. Ffactor pwysig i'w ystyried yw effaith benthyca ar Ofyniad Cyllido Cyfalaf y Cyngor (GCC). Y GCC yw'r mesur o angen sylfaenol y Cyngor i fenthyca. Nid yw benthyca wedi'i gyfyngu i fenthyciadau allanol gan BBGC (PWLB) gan ei fod hefyd yn cynnwys y gallu i ddefnyddio balansau ariannol y Cyngor ei hun (benthyca mewnol) ac mae'r rhain wedi cael eu defnyddio i gyllido gwariant cyfalaf.

5.3. Bydd gwariant cyfalaf yn cynyddu'r GCC ond dim ond yn ôl y swm nad yw'n cael ei gyllido o grantiau, derbyniadau cyfalaf, arian wrth gefn neu refeniw. Bydd y GCC hefyd yn gostwng yn flynyddol gan swm y Ddarpariaeth Refeniw Isaf (DRI) sy'n cael ei roi yn erbyn refeniw. Mae lefel y GCC yn fesur pwysig er mwyn sicrhau nad yw'r Cyngor yn ymrwymo ei hun i lefelau anfforddiadwy o fenthyca.

5.4. Er mwyn sicrhau bod gan y Cyngor ddigon o gyllid i ad-dalu dyledion ar yr adeg briodol, rhaid i'r Cyngor sicrhau tâl i'r cyfrif refeniw bob blwyddyn a'r enw ar y tâl hwn yw'r Ddarpariaeth Refeniw Isaf. Yn unol â'r Rheoliadau, rhaid i'r Cyngor gymeradwyo datganiad DRI cyn pob blwyddyn ariannol. Gwelir y polisi ar gyfer 2021/22 yn **Atodiad 6**. Cafodd DRI y Cyngor ei ddiwygio'n sylweddol yn 2018 ond nid oes unrhyw newidiadau i'r polisi diwygiedig hwnnw ar gyfer 2021/22. Drwy wneud y tâl DRI bob blwyddyn, mae balansau ariannol y Cyngor yn cael eu hailgyflenwi ac mae hynny, yn ei dro, yn lleihau'r lefel o fenthyca mewnol.

5.5. Bydd y polisi'n darparu ar gyfer tâl cyfartal ar fenthyciadau hyd at 31 Mawrth 2018 ac, yn achos yr holl fenthyciadau ar ôl y dyddiad hwnnw, bydd y tâl DRI yn seiliedig ar oes ddefnyddiol yr ased sydd wedi cael ei chyllido o'r benthyciad, e.e. os cafodd £1m ei fenthyca i gyllido gwariant cyfalaf ar ased sydd ag oes o 20 mlynedd, byddai'r DRI blynyddol ar y benthyciad hwnnw'n £50k y flwyddyn. Wrth gymryd benthyciadau newydd, bydd y tâl DRI yn cynyddu dros amser a chaniatawyd ar gyfer y cynnydd hwn mewn costau yng nghyllidebau'r Cyngor. Gall y Cyngor ddewis talu mwy o DRI mewn unrhyw flwyddyn benodol. Gellir hawlio'r gordaliadau DRI hyn yn ôl (sef gordaliadau sydd, yn achos y Cyngor, yn sicrhau digon o arian parod ar gyfer ad-dalu benthyciadau) yn y blynyddoedd diweddarach os bydd angen. Hyd at 31 Mawrth 2020, cyfanswm y gordaliadau a wnaed oedd £212k ac roeddent yn ymwneud yn benodol â benthyciadau Salix lle mae'r DRI a godir ar y cyfrif refeniw wedi'i gyfrifo ar sail oes y benthyciad yn hytrach nag ar oes yr ased a ariannwyd gan y benthyciad. Mae hyn yn sicrhau bod gan y Cyngor ddigon o arian parod i ad-dalu'r benthyciadau pan fydd angen gwneud hynny.

5.6. Dangosir effaith cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor a'r tâl DRI ar y GCC a lefel y benthyca allanol a mewnol yn Nhabl 4 isod:-

Tabl 4
Gofyniad Cyllido Cyfalaf a Benthyciadau 2020/21 i 2023/24

	2020/21 £'000	2021/22 £'000	2022/23 £'000	2023/24 £'000
Gofyniad Cyllido Cyfalaf				
Balans Agoriadol y GCC	**136,904**	**142,687**	**146,084**	**157,552**
Gwariant Cyfalaf	33,798	36,155	35,196	39,981
Grantiau Cyfalaf Allanol	(14,976)	(12,042)	(9,181)	(10,283)
Derbyniadau Cyfalaf	(665)	0	(100)	(100)
Cyfraniad Refeniw ac Arian Wrth Gefn	(8,878)	(16,560)	(10,156)	(10,510)
Darpariaeth Refeniw Isaf	(3,496)	(4,156)	(4,291)	(4,590)
BALANS CAU'R GCC	**142,687**	**146,084**	**157,552**	**171,960**

Benthyciadau Allanol				
Balans Agoriadol y Benthyciadau Allanol	**139,232**	**133,803**	**140,991**	**154,099**
Benthyca i Gyllido Gwariant Cyfalaf	9,279	7,553	15,759	18,999
Benthyca i Gyllido Ad-daliadau ar Fenthyciadau	0	0	0	0
Benthyciadau yn lle Benthyca'n Fewnol	0	0	0	0
Ad-dalu Benthyciadau	(14,708)	(365)	(2,651)	(2,222)
Balans Cau Benthyciadau Allanol	**133,803**	**140,991**	**154,099**	**170,875**
Benthyciadau Mewnol				
Balans Agoriadol Benthyciadau Mewnol	**(2,328)**	**8,884**	**5,093**	**3,453**
Amnewid Benthyca Mewnol	0	0	0	0
Cyllido Ad-daliadau o Fenthyciadau Allanol	0	0	0	0
Ad-dalu Benthyciadau Allanol	14,708	365	2,651	2,222
Benthyca i Gyllido Gwariant Cyfalaf		0		0
Darpariaeth Refeniw Isaf	(3,496)	(4,156)	(4,291)	(4,590)
Balans Cau Benthyciadau Mewnol	**8,884**	**5,093**	**3,453**	**1,085**
CYFANSWM Y BENTHYCIADAU	**142,687**	**146,084**	**157,552**	**171,960**

6. STRATEGAETH FENTHYCA

6.1. Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn parhau i gynnal sefyllfa o dan-fenthyca. Mae hyn yn golygu bod yr angen am fenthyciadau cyfalaf (sef y Gofyniad Cyllido Cyfalaf) heb ei gyllido'n llawn ac mae dyledion benthyca wedi cael eu defnyddio fel mesur dros dro i gefnogi arian wrth gefn, balansau a llif arian y Cyngor. Mae gweithredu yn y fath fodd yn ddarbodus oherwydd bod enillion ar fuddsoddiadau yn isel ac mae risg gwrthbartïon yn fater sy'n parhau i fod angen ei gymryd i ystyriaeth. Fel rhan o'r strategaeth hon, mae'r gallu i fenthyca'n allanol i ad-dalu'r arian wrth gefn a balansau, petai raid, yn bwysig. Mae Tabl 4 yn dangos y byddai o bosib angen benthyca £8.884m yn allanol petai angen brys. Dyma'r swm a ddefnyddiwyd o arian wrth gefn a balansau'r Cyngor yn y gorffennol i gyllido'r rhaglen gyfalaf yn lle cymryd benthyciadau.

6.2. Yn erbyn y cefndir hwn a'r risgiau o fewn y rhagolygon economaidd, mabwysiedir dull darbodus o ran gweithgareddau trysorlys 2021/22. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro cyfraddau llog yn y marchnadoedd ariannol ac yn mabwysiadu dull pragmatig i ymateb i amgylchiadau sy'n newid:-

- Os teimlir bod risg sylweddol o GWYMP sydyn yn y cyfraddau tymor byr a thymor hir (e.e. oherwydd mwy o risg o ddisgyn yn ôl i ddirwasgiad neu risgiau datchwyddiant), yna bydd benthyciadau tymor hir yn cael eu gohirio ac ystyrir newid o gyllido cyfradd sefydlog i fenthyca tymor byr os bydd yn gost-effeithiol i wneud hynny.
- Os teimlir bod risg sylweddol o GYNNYDD llawer uwch yn y cyfraddau tymor hir a thymor byr nag a ragwelir ar hyn o bryd, efallai oherwydd cyflymu dyddiad cychwyn a lefel y cynnydd mewn cyfraddau canolog yn yr UDA a'r DU, cynnydd mewn gweithgareddau economaidd byd-eang neu gynnydd sydyn mewn risgiau chwyddiant, yna byddai sefyllfa'r portffolio yn cael ei hailasesu gyda'r tebygolrwydd o gyllido tymor sefydlog tra byddai cyfraddau llog yn is nag y rhagwelir y byddant yn yr ychydig flynyddoedd nesaf.
- Adroddir ar unrhyw benderfyniadau i'r Pwyllgor hwn cyn gynted ag y bo modd.

6.3. Benthyca Mewnol yn erbyn Benthyca Allanol

6.3.1. Mae'r amodau cyfredol yn nodi bod angen agwedd hyblyg o ran y dewis rhwng benthyca mewnol ac allanol. Mae llawer o'r ffactorau a oedd wrth wraidd y polisïau blaenorol i allanoli'r holl fenthyca yn parhau i fod yn ddilys, er enghraifft:-

- Gan fod y Gyfradd Banc a chyfraddau'r BBGC yn parhau i fod yn anarferol o isel yn hanesyddol, erys cyfle unigryw i awdurdodau lleol reoli eu strategaeth o gymryd benthyciadau allanol newydd.

6.3.2. Fodd bynnag, mae rhai cyfyngiadau yn parhau mewn perthynas â'r dull hwn o weithredu, fel y dywedwyd eisoes, er enghraifft:-

- Gall y polisi olygu bod yn agored i risg credyd (e.e. risg y bydd y banc yn methu o ran y ddyled), felly bydd raid rheoli'r elfen hon yn ofalus iawn;
- Rhaid parhau i roi sylw manwl i'r gwahaniaeth rhwng y cyfraddau benthyca a'r cyfraddau buddsoddi i sicrhau bod y Cyngor yn cael gwerth am arian unwaith y mae lefel briodol o reolaeth risg wedi ei chyrraedd i sicrhau diogelwch ei fuddsoddiadau.

6.3.3 O blaid mewnoli, dros y tymor canol, disgwylir y bydd cyfraddau buddsoddi yn is na'r cyfraddau benthyca tymor hir. Mae hynny'n golygu bod ystyriaethau gwerth am arian yn awgrymu y gellid cael gwerth gorau trwy osgoi benthyca allanol newydd a thrwy ddefnyddio balansau arian parod mewnol i gyllido gwariant cyfalaf newydd, neu yn lle dyled allanol sy'n aeddfedu (cyfeirir at hyn fel benthyca mewnol). Byddai hynny'n sicrhau'r arbedion tymor byr mwyaf posib.

6.3.4 Fodd bynnag, rhaid pwyso a mesur arbedion tymor byr a geid trwy osgoi benthyca allanol tymor hir yn 2021/22 yn erbyn y posibilrwydd o gael costau tymor hir ychwanegol, trwy ohirio cymryd benthyciadau allanol newydd nad oes modd eu hosgoi tan yn hwyrach ymlaen pan ragwelir y bydd cyfraddau tymor hir y BBGC yn uwch. Yn ychwanegol at hyn, bydd angen parhau i adolygu'n rheolaidd oblygiadau benthyciadau mewnol i lif arian a bydd yn cyfyngu ar lefel bosib y benthyca mewnol.

6.4 Benthyca ymlaen llawn i gwrdd ag Anghenion

6.4.1 Ni fydd y Cyngor yn benthyca mwy nag y mae ei angen, na chyn bod angen gwneud hynny, dim ond er mwyn elwa o fuddsoddi'r symiau ychwanegol a fenthycir. Bydd unrhyw benderfyniad i fenthyca ymlaen llaw o fewn amcangyfrifon Gofynion Cyllido Cyfalaf a gymeradwywyd ymlaen llaw a bydd penderfyniadau o'r fath yn cael eu hystyried yn ofalus i sicrhau bod modd dangos gwerth am arian a bod y Cyngor yn gallu sicrhau diogelwch arian o'r fath.

6.4.2 Wrth benderfynu a ddylid benthyca cyn bod angen gwneud hynny, bydd y Cyngor yn:-

1. sicrhau bod cyswllt clir rhwng y rhaglen gyfalaf a phroffil aeddfedrwydd y portffolio dyled cyfredol sy'n cefnogi'r angen i fenthyca cyn i'r angen godi;
2. sicrhau bod cyfrifoldebau refeniw parhaus sy'n cael eu creu, a'r goblygiadau ar gyfer cynlluniau a chyllidebau'r dyfodol, wedi eu hystyried;
3. pwyso a mesur y ffactorau economaidd a marchnad a allai gael dylanwad ar ddull ac amseriad unrhyw benderfyniad i fenthyca;
4. ystyried manteision ac anfanteision dulliau cyllido eraill;
5. ystyried y cyfraddau llog eraill sydd ar gael, y cyfnodau mwyaf priodol i gyllido a'r proffiliau ad-dalu i'w defnyddio; ac
6. ystyried effaith benthyca ymlaen llaw ar falansau arian buddsoddi sy'n cynyddu dros dro (hyd nes y bydd angen cyllido gwariant cyfalaf) a'r ffaith y byddir yn fwy agored yn sgil hynny i risg gwrthbarti, a risgiau eraill, a lefel risgiau o'r fath o gofio'r trefniadau sydd wedi eu sefydlu i'w cyfyngu i'r eithaf.

6.4.3 Bydd y risgiau sy'n gysylltiedig ag unrhyw weithgaredd i fenthyca cyn bod angen yn amodol ar werthusiad o flaen llaw ac adroddiadau dilynol drwy'r mecanwaith adrodd canol-blwyddyn neu flynyddol.

6.5. Aildrefnu Dyledion

6.5.1 Mae'n annhebygol y byddir yn aildrefnu'r benthyciadau yn ein portffolio dyled ar hyn o bryd gan fod gwahaniaeth mawr iawn o hyd rhwng cyfraddau ad-dalu cynamserol a chyfraddau benthyca newydd, er bod yr elw cyffredinol o ran cyfraddau BBGC dros gynnyrch enillion gilt wedi ostwng 100 bps ym mis Tachwedd 2020.

6.5.2 Bydd y rhesymau dros unrhyw ad-drefnu yn cynnwys:-

- cynhyrchu arbedion arian parod ac/neu arbedion llif arian gyda disgownt;
- cynorthwyo i gwrdd â'r strategaeth trysorlys; a
- gwella balans y portffolio (diwygio'r proffil aeddfedu ac/neu falans yr anwadalrwydd ariannol).

6.5.3 Rhoddir ystyriaeth hefyd i nodi a oes unrhyw bosibilrwydd o gwbl o wneud arbedion trwy adael i falansau buddsoddi ostwng i ad-dalu dyled yn gynnar oherwydd bod cyfraddau tymor byr ar fuddsoddiadau yn debygol o fod yn is na chyfraddau a delir ar ddyledion cyfredol.

6.5.4 Rhoddir gwybod i'r Pwyllgor Archwilio am yr holl weithgareddau ad-drefnu dyled yn y cyfarfod nesaf sy'n ymarferol bosib wedi iddynt ddigwydd.

6.6. Proffil Dyledion

6.6.1 Fel y gwelir yn **Atodiad 5**, bydd y benthyciadau presennol yn cael eu had-dalu mewn gwahanol flynyddoedd hyd at 2068/69. Fel rhan o unrhyw benderfyniad ar fenthyca yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn anelu at sicrhau bod y dyddiad ad-dalu'n cael ei drefnu er mwyn gwastatau'r ad-daliadau i'r graddau y mae hynny'n bosibl, ond rhoddir blaenoriaeth i'r gyfradd llog sy'n daladwy pan benderfynir y math o fenthyciad (aeddfedrwydd neu flwydd-dal) a chyfnod y benthyciad.

7. STRATEGAETH FUDDSODDI

7.1 Cyllid mewnol: Bydd buddsoddiadau'n cael eu gwneud gan gyfeirio at y balans craidd a'r gofynion llif arian a'r rhagolygon o ran cyfraddau llog tymor byr (h.y. graddfeydd ar gyfer buddsoddi am hyd at 12 mis). Fel arfer, mae modd cael enillion uwch drwy fuddsoddi am gyfnodau hirach. Er bod angen y rhan fwyaf o falansau ariannol i reoli cynnydd a gostyngiadau mewn llif arian, lle gellir dod o hyd i symiau ariannol y gellid eu buddsoddi am gyfnodau hirach, bydd y gwerth a geir o fuddsoddiadau tymor hir yn cael ei asesu'n ofalus.

- Os tybir bod y Gyfradd Banc yn debygol o godi'n sylweddol yn ystod y cyfnod amser dan sylw, yna rhoddir ystyriaeth i gadw'r rhan fwyaf o fuddsoddiadau fel rhai tymor byr neu amrywiadwy.

- Ar y llaw arall, os tybir bod y Gyfradd Banc yn debygol o ostwng o fewn y cyfnod hwnnw, ystyrir manteisio ar yr cyfraddau uwch sydd ar gael ar y pryd a chadw'r buddsoddiadau i mewn am gyfnodau hwy.

7.2 Rheoli Risg

7.2.1. Mae CIPFA wedi ehangu ystyr 'buddsoddiadau' i gynnwys buddsoddiadau ariannol ac anariannol. Mae'r adroddiad hwn yn delio â buddsoddiadau ariannol yn unig (fel y cânt eu rheoli gan y tîm rheoli trysorlys). Caiff buddsoddiadau anariannol, sef, yn ei hanfod, prynu asedau sy'n cynhyrchu incwm, eu cynnwys yn y Strategaeth Gyfalaf (adroddiad ar wahân).

7.2.2 Mae polisi buddsoddi'r Cyngor yn cymryd i ystyriaeth yr isod:-

- Canllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol ("y Canllawiau");
- Côd Ymarfer a Nodiadau Canllaw Traws-Sector CIPFA ar Reoli Trysorlys yn y Sector Cyhoeddus 2017 ("y Côd");
- Nodiadau Canllaw Rheoli Trysorlys CIPFA 2018;
- Blaenoriaethau buddsoddi'r Cyngor fydd diogelwch yn gyntaf, hylifedd y portffolio yn ail ac yna'r elw (enillion).

7.2.3 Mae'r canllawiau uchod gan Lywodraeth Cymru a CIPFA'n rhoi blaenoriaeth uchel i reoli risg. Mae'r Awdurdod hwn wedi mabwysiadu ymagwedd ddarbodus tuag at reoli risg ac mae'n diffinio ei archwaeth risg fel a ganlyn: -

1. Defnyddir **meini prawf sylfaenol ran statws credyd** er mwyn cynhyrchu rhestr o wrthbartïon sy'n addas iawn i dderbyn credyd. Mae hyn hefyd yn caniatáu arallgyfeirio ac yn osgoi'r risg sy'n gysylltiedig â chanolbwyntio ar un gwrtbarti. Y graddfeydd allweddol a ddefnyddir i fonitro gwrthbartion yw'r graddfeydd tymor byr a thymor hir.

2. **Gwybodaeth arall**: nid statws credyd yn unig fydd yn penderfynu ar ansawdd sefydliad; mae'n bwysig asesu a monitro'r sector ariannol yn barhaus, a hynny ar sail micro a macro ac mewn perthynas â'r amgylcheddau economaidd a gwleidyddol y mae sefydliadau'n gweithredu ynddynt. Bydd yr asesiad hefyd yn cymryd i ystyriaeth wybodaeth sy'n adlewyrchu barn y marchnadoedd. I gyflawni hyn, bydd y Cyngor yn ymgysylltu gyda'i ymgynghorwyr i gadw golwg ar brisiau'r farchnad megis yswirio colledion credyd ("**credit default swaps**") ac yn ychwanegu'r wybodaeth honno at y graddfeydd credyd.

3. Bydd **ffynonellau gwybodaeth eraill** a ddefnyddir yn cynnwys y wasg ariannol, prisiau cyfranddaliadau ac unrhyw wybodaeth arall sy'n ymwneud â'r sector bancio er mwyn sefydlu'r broses sgriwtini fwyaf cadarn mewn perthynas ag addasrwydd gwrthbartïon y gellir bod yn buddsoddi ynddynt.

4. Mae'r Awdurdod hwn wedi diffinio'r rhestr o'r **mathau o offerynnau buddsoddi** y mae gan y tîm rheoli trysorlys awdurdod i'w defnyddio. Mae dwy restr yn **Atodiad 7** dan y categorïau 'penodol' ac 'amhenodol'.

- Mae **buddsoddiadau penodol** yn golygu'r rheini sydd â lefel uchel o ansawdd credyd ac a fydd yn aeddfedu o fewn blwyddyn. Mae'r holl fuddsoddiadau gydag awdurdodau lleol hefyd yn fuddsoddiadau penodol waeth beth yw hyd y cyfnod tan y byddant yn aeddfedu.
- **Buddsoddiadau amhenodol** yw'r rheini â lefel is o ansawdd credyd. Gallant fod am gyfnodau sydd dros flwyddyn ac/neu maent yn offerynnau mwy cymhleth y bydd angen i'r Aelodau a'r swyddogion roddi mwy o ystyriaeth iddynt cyn eu hawdurdodi ar gyfer eu defnyddio. Mae buddsoddiadau, [heblaw buddsoddiadau gydag awdurdodau lleol], a fyddai'n fuddsoddiadau penodol ar wahân i fod yn wreiddiol am gyfnod hwy na 12 mis, yn parhau i fod yn rhai amhenodol hyd yn oed pan fydd y cyfnod sy'n weddill tan iddynt aeddfedu yn llai na deuddeng mis.)

5. **Terfyn buddsoddiadau amhenodol**. Mae'r Cyngor wedi penderfynu y bydd yn cyfyngu cyfanswm y defnydd o fuddsoddiadau amhenodol drwy sicrhau na wneir unrhyw fuddsoddiad amhenodol heb ganiatâd ymlaen llaw gan y Cyngor. Nid yw'r Cyngor yn dal unrhyw fuddsoddiadau amhenodol, nac yn meddwl am wneud hynny yn ystod 2021/22 (gweler **Atodiad 7**).

6. Bydd **cyfyngiadau benthyca** (symiau ac aeddfedrwydd) ar gyfer pob gwrthbarti yn cael eu gosod drwy ddefnyddio'r tabl matrics fel y mae'n ymddangos yn y rhan o'r strategaeth hon sy'n ymwneud â Theilyngdod Credyd.

7. Nodir **cyfyngiadau trafodion** ar gyfer pob math o fuddsoddiad yn **Atodiad 8**.

8. Bydd yr Awdurdod hwn yn gosod cyfyngiad ar swm y buddsoddiadau y mae'n eu buddsoddi am **fwy na 365 diwrnod** (gweler **Atodiad 11**).

9. Ni fydd buddsoddiadau ond yn cael eu gwneud mewn gwrthbartion o wledydd sydd â graddfa sofraniaeth sylaenol (gweler **Atodiad 9**).

10. Mae'r Awdurdod hwn wedi penodi **ymgynghorwyr allanol** i ddarparu cyngor arbenigol ynghylch sut i sicrhau'r cydbwysedd priodol gorau rhwng diogelwch, hylifedd ac elw ac yn wyneb afrchwaeth risg yr Awdurdod hwn yng nghyd-destun lefel ddisgwyliedig y balansau ariannol a'r angen am hylifedd drwy'r flwyddyn.

11. Bydd yr holl fuddsoddiadau'n cael eu dynodi mewn **sterling.**

12. O ganlyniad i'r newid yn y safonau cyfrifo ar gyfer 2020/21 dan **IFRS 9,** bydd yr awdurdod hwn yn ystyried goblygiadau buddsoddi a allai arwain at newid andwyol yng ngwerth yr arian a fuddsoddir a'r taliadau i'r Gronfa Gyffredinol ar ddiwedd y flwyddyn o ganlyniad i hynny. Mae Llywodraeth Cymru wedi cymeradwyo darpariaeth statudol sy'n rhoi amser i awdurdodau lleol Cymru addasu eu portffolios o'r holl fuddsoddiadau cyfun trwy ohirio gweithredu IFRS 9 am bum mlynedd tan 31.03.23.

7.3 Polisi Teilyngdod Credyd

7.31. Y brif egwyddor sy'n rheoli meini prawf buddsoddi'r Cyngor yw diogelwch ei fuddsoddiadau, er bod elw neu enillion ar fuddsoddiadau hefyd yn ystyriaeth allweddol. Wedi rhoi sylw i'r brif egwyddor hon, bydd y Cyngor yn sicrhau:-

- Bod ganddo bolisi sy'n amlinellu'r categorïau o fuddsoddiadau y bydd yn buddsoddi ynddynt, y meini prawf ar gyfer dewis gwrthbartïon buddsoddi a chanddynt ddiogelwch digonol, a monitro eu diogelwch. Nodir hyn yn yr adrannau isod sy'n ymwneud â buddsoddiadau penodol ac amhenodol; a

- Bod ganddo hylifedd digonol yn ei fuddsoddiadau. I'r perwyl hwn, bydd yn amlinellu gweithdrefnau ar gyfer penderfynu am ba hyd y byddai'n ddoeth ymrwymo arian. Mae'r gweithdrefnau hyn hefyd yn berthnasol i ddangosyddion darbodus y Cyngor sy'n ymwneud â'r uchafsymiau y gellir eu buddsoddi.

7.3.2 Bydd y Swyddog Adran 151 yn cynnal rhestr gwrthbartïon yn unol â'r meini prawf a amlinellir yn **Atodiad 8** a bydd yn adolygu'r meini prawf a'u cyflwyno i'r Cyngor i'w cymeradwyo pan fo angen. Mae'r meini prawf hyn yn wahanol i'r rhai sy'n penderfynu pa fathau o offerynnau buddsoddi sy'n offerynnau penodol neu'n offerynnau amhenodol, a hynny oherwydd eu bod yn darparu cronfa gyffredinol o wrthbartïon yr ystyrir eu bod o safon uchel ac y gall y Cyngor eu defnyddio, yn hytrach na'u bod yn feini prawf sy'n diffinio'r math o offerynnau buddsoddi a fydd yn cael eu defnyddio.

7.3.3 Caiff gwybodaeth am statws credyd ei darparu gan Link Group, ein hymgynghorwyr trysorlys, yn achos yr holl wrthbartïon sy'n cydymffurfio gyda'r meini prawf isod. Bydd unrhyw wrthbartïon sy'n methu â bodloni'r meini prawf yn cael eu tynnu oddi ar y rhestr gwrthbartïon. Bydd manylion am newidiadau i'r graddfeydd, manylion am y duedd tymor hwy, newidiadau tebygol i'r graddfeydd (Watches), gwybodaeth ynghylch y duedd tymor hwy y tu allan i'r farn graddfa ganolog (Outlook) yn cael eu darparu i swyddogion bron ar unwaith wedi iddynt ddigwydd a rhoddir sylw i'r wybodaeth hon cyn delio. Er enghraifft, os ceir gwybodaeth y bydd graddfa negyddol yn berthnasol i wrthbarti sydd yn cwrdd â meini prawf sylfaenol y Cyngor, gwaherddir eu defnyddio a bydd y cyfan o'r lleill yn cael eu hadolygu yn wyneb amodau'r farchnad.

7.3.4 Fel haen ddiogelwch ychwanegol i'r meini prawf staws credyd sylfaenol a ddisgrifir uchod, mae'r Cyngor hwn hefyd yn defnyddio'r gwasanaeth teilyngdod credyd a ddarperir gan Link Asset Services. Mae'r gwasanaeth hwn yn gweithredu dull modelu soffistigedig gan ddeffnyddio graddfeydd credyd gan y tair prif asiantaeth statws credyd - Fitch, Moody's a Standard and Poor's. Yn ychwanegol at hynny, cymerir y camau isod i asesu statws credyd gwrthbartïon:-

- Ystyrir rhagolygon credyd (Watches) a gweithgareddau monitro credyd (Outlook) gan asiantaethau statws credyd;
- Taenu yswirio colledion credyd (credit default swaps) i roi rhybudd buan am newidiadau tebygol mewn graddfeydd credyd;
- Graddfeydd sofran i ddewis gwrthbartïon o'r gwledydd sydd fwyaf teilwng o gael credyd yn unig.

7.3.5 Mae'r dull modelu hwn yn cyfuno graddfeydd credyd, gweithgareddau monitro credyd (Watches) a rhagolygon credyd (Outlook) mewn system sgorio sydd wedi ei phwysoli ac sydd wedi ei chyfuno wedyn gyda throshaen o yswiriannau colledion credyd a fydd, yn y pen draw, yn cynhyrchu cyfres o godau lliw i nodi pa mor deilwng o gredyd yw gwrthbartïon. Mae'r codau lliw hyn yn cael eu defnyddio gan y Cyngor, gyda disgresiwn y Swyddog Adran 151, i gynorthwyo i benderfynu ar gyfnod amser y buddsoddiadau. Bydd y Cyngor, felly, fel arfer yn defnyddio gwrthbartïon o fewn y cyfnodau canlynol:-

Melyn: 5 mlynedd *
Pinc tywyll: 5 mlynedd – ar gyfer bondiau tymor byr iawn gyda sgôr credyd o 1.25
Pinc golau: 5 mlynedd – ar gyfer bondiau tymor byr iawn gyda sgôr credyd o 1.5
Piws: 2 flynedd
Glas: 1 flwyddyn (ond yn berthnasol i Fanciau DU a wladolwyd neu a led- wladolwyd)
Oren: 1 flwyddyn
Coch: 6 mis
Gwyrdd: 100 diwrnod
Dim Lliw: Dim i'w ddefnyddio

7.3.6 Mae gwasanaeth teilyngdod credyd Link Asset Services yn defnyddio amrywiaeth ehangach o wybodaeth na'r graddfeydd sylfaenol yn unig a, thrwy ddefnyddio system sgorio pwysoliad risg, nid yw'n dibynnu'n ormodol ar raddfeydd un asiantaeth yn unig.

7.3.7 Fel arfer, y meini prawf isaf y bydd y Cyngor yn eu defnyddio ar gyfer credyd fydd graddfa Tymor Byr (Fitch neu gyfatebol) o F1 a graddfa Tymor Hir o A-. Efallai y bydd achlysuron pan fydd graddfeydd un asiantaeth ychydig yn is na'r graddfeydd hyn, ond gellir parhau i'w defnyddio. Ar yr achlysuron hyn, rhoddir ystyriaeth i'r amrediad cyfan o raddfeydd sydd ar gael, neu wybodaeth berthnasol arall am y farchnad, er mwyn cefnogi eu defnyddio.

7.3.8 Bydd yr holl raddfeydd credyd yn cael eu monitro'n ddyddiol. Caiff y Cyngor wybod am unrhyw newidiadau i raddfeydd y tair asiantaeth oherwydd ei fod yn defnyddio gwasanaeth teilyngdod credyd Link Asset Services.

- Os bydd cwymp yn y raddfa'n golygu na fydd y gwrthbarti/cynllun buddsoddi'n cwrdd â meini prawf sylfaenol y Cyngor, ni fyddant yn cael eu defnyddio eto ar gyfer buddsoddiadau newydd a bydd hynny'n dod i rym yn syth.
- Yn ogystal â graddfeydd credyd, bydd y Cyngor yn cael gwybodaeth yn ddyddiol am symudiadau yn nhaeniad y gweithgareddau 'yswirio colledion credyd' yn erbyn y meincnod iTraxx a data arall am y farchnad drwy ei wefan 'Passport', a ddarperir yn benodol ar ei ran gan Link Asset Services. Gall symudiadau eithafol yn y farchnad arwain at israddio sefydliad neu ei dynnu oddi ar restr benthycwyr y Cyngor.

7.3.9 Ni fyddir yn dibynnu'n gyfan gwbl ar y gwasanaeth allanol hwn. Bydd y Cyngor hefyd yn defnyddio data a gwybodaeth am y farchnad, yn ogystal â gwybodaeth am unrhyw gymorth allanol a roddwyd i fanciau i'w helpu gyda'i broses gwneud penderfyniadau.

7.3.10 Er i'r asiantaethau statws credyd newid eu rhagolygon ar gyfer llawer o fanciau'r DU o Sefydlog i Negyddol yn ystod y chwarter a ddaeth i ben ar 30.06.20 oherwydd y risgiau yn y dyfodol i enillion ac ansawdd asedau banciau yn ystod y dirywiad economaidd a achoswyd gan y pandemig, cadarnhawyd mwyafrif y cyfraddau oherwydd bod proffiliau credyd sefydliadau ariannol mawr yn parhau i fod yn gryf, gan gynnwys banciau'r DU. Fodd bynnag, yn ystod Ch1 a Ch2 2020, gwnaeth banciau ddarpariaethau ar gyfer colledion credyd yr oeddent yn eu disgwyl ac roedd y newidiadau yn y graddfeydd yn adlewyrchu'r darpariaethau hyn. Wrth i ni symud i chwarteri'r dyfodol, bydd mwy o wybodaeth yn dod i'r amlwg am y colledion credyd a gafwyd mewn gwirionedd. (Cyhoeddir adroddiadau chwarterol ar enillion fel arfer yn ail hanner y mis ar ôl diwedd y chwarter.) Gallai hyn beri i asiantaethau ailedrych ar eu haddasiadau cychwynnol i'r graddfeydd a wnaed yn gynharach yn y flwyddyn gyfredol. Gallai'r addasiadau hyn olygu bod y graddfeydd yn mynd i fyny neu i lawr, er y dylid cofio hefyd bod banciau wedi mynd i'r pandemig hwn gyda mantolenni cryf. Mae hyn yn bennaf o ganlyniad i newidiadau rheoliadol a orfodwyd ar fanciau yn dilyn yr Argyfwng Ariannol Mawr. Yn wir, yn adroddiad y Pwyllgor Polisi Ariannol (FPC) ar 6 Awst mae'r Pwyllgor hwnnw wedi adolygu'r colledion credyd disgwyliedig ar gyfer sector bancio'r DU ac wedi gostwng y ffigwr disgwyliedig i "ychydig yn llai na £80bn". Nododd, yn ei asesiad "banks have buffers of capital more than sufficient to absorb the losses that are likely to arise under the MPC's central projection". , Nododd y Pwyllgor, i'r sector fod dan straen go iawn, y byddai angen i'r allbwn economaidd fod ddwywaith yn waeth nag amcangyfrif y Pwyllgor Polisi Ariannol, gyda diweithdra'n codi i dros 15%.

7.3.11 Mae'r tair asiantaeth graddfeydd wedi adolygu banciau ledled y byd ac wedi dod i ganlyniadau tebyg ar gyfer llawer o wledydd, sef bod y mwyafrif yn cael graddfa Rhagolwg Negyddol, ond dim ond nifer fach o israddiadau sydd wedi cael eu gwneud mewn gwirionedd.

7.3.12 Er bod prisiau CDS banciau, (dangosyddion o risgiau credyd yn farchnad), wedi codi ddiwedd mis Mawrth / dechrau Ebrill 2020 oherwydd bod mwy o ansicrwydd yn y farchnad a'r argyfwng hylifedd a effeithiodd ar farchnadoedd ariannol, maent wedi dychwelyd i lefelau mwy arferol ers hynny. Serch hynny, mae prisiau'n dal i fod yn uchel o gymharu â rhai diwedd mis Chwefror 2020. Mae prisiau'n debygol o barhau i fod yn gyfnewidiol wrth i'r ansicrwydd barhau. Fodd bynnag, gall y sefyllfa newid yn sydyn, felly bydd yn parhau i fod yn bwysig i ni ddal ati i fonitro pob agwedd ar risg ac elw o dan yr amgylchiadau presennol. Mae Link yn monitro prisiau CDS fel rhan o'u gwasanaeth teilyngdod credyd i awdurdodau lleol ac mae gan y Cyngor fynediad i'r wybodaeth hon trwy ei borth 'Passport' a ddarperir gan Link.

7.4 Cyfyngiadau Gwleydydd

Mae'r Cyngor wedi penderfynu na fydd ond yn defnyddio gwrthbartïon cymeradwy o wledydd gyda graddfa credyd sofran sydd o leiaf yn AA- yn ôl Graddfeydd Fitch (neu raddfa gyfatebol arall gan asiantaethau eraill os na fydd Fitch yn eu darparu). Fe welir rhestr o'r gwledydd sy'n gymwys trwy ddefnyddio'r meini prawf credyd hyn ar ddyddiad yr adroddiad hwn **yn Atodiad 9**. Bydd swyddogion yn ychwanegu gwledydd at y rhestr neu'n eu tynnu oddi arni pe bai'r graddfeydd yn newid yn unol â'r polisi hwn.

8. LLYWODRAETHIANT A RHEOLAETH

8.1 Mae'r Côd Darbodus yn adlewyrchu symudiad tuag at hunanreoleiddio ar gyfer awdurdodau lleol ac mae llywodraethiant corfforaethol effeithol yn un o elfennau allweddol gweithrediad llwyddiannus y Côd.

8.2 Mae Llywodraethiant Corfforaethol yn cynnwys yr elfennau isod:-

- Rôl ffurfiol ar gyfer y Swyddog Adran 151;
- Gosod a monitro Dangosyddion Darbodus a Thrysorlys;
- Cynllun dirprwyo a phroses gymeradwyo ffurfiol;
- Adrodd ar faterion Rheoli Trysorlys i Aelodau.

8.3 Rôl y Swyddog Adran 151 a'r Aelodau

8.3.1 Y Swyddog Adran 151 sy'n gyfrifol am sicrhau bod materion sy'n ymwneud â Rheoli Trysorlys a Chyllido Cyfalaf yn cael eu cymryd i ystyriaeth a'u hadrodd i'r Pwyllgor Gwaith / Cyngor llawn i'w hystyried a bod gweithdrefnau'n cael eu sefydlu i fonitro perfformiad.

8.3.2 Rhaid i'r Swyddog Adran 151 sicrhau bod dangosyddion darbodus yn cael eu gosod a'u monitro er mwyn dangos y cydymffurfir â'r gofyn deddfwriaethol i sicrhau bod cynlluniau'r Cyngor yn fforddiadwy.

8.3.3. Mae Aelodau hefyd yn chwarae rôl bwysig, nid yn unig o ran awdurdodi'r penderfyniadau perthnasol ond hefyd wrth graffu ar brosesau, penderfyniadau a pherfformiad sy'n gysylltiedig â rheoli'r trysorlys. Er mwyn ymgymryd â'r rôl hon, rhaid i'r swyddog cyfrifol, yn unol â Chôd CIPFA, sicrhau bod Aelodau sydd â chyfrifoldeb am faterion reoli trysorlys yn derbyn hyfforddiant digonol ar y cyfryw faterion. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i Aelodau sy'n gyfrifol am sgriwtini. Er mwyn cefnogi rôl sgriwtini aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu, cafodd aelodau'r Pwyllgor hyfforddiant ar faterion rheoli trysorlys gan yr ymgynghorwyr rheoli trysorlys ar 7 Tachwedd 2019. Trefnir hyfforddiant pellach yn ôl yr angen. Mae anghenion hyfforddiant swyddogion rheoli trysorlys yn cael sylw ac yn cael eu hadolygu'n rheolaidd.

8.3.4 Mae'r Mae'r Cynllun Dirprwyo ar gyfer Rheoli Trysorlys ac eglurhad llawnach o rôl y Swyddog Adran 151 ar gael yn **Atodiad 10**.

8.4 Cyngor Rheoli Trysorlys

8.4.1 Mae'r Cyngor yn defnyddio Link Asset Services fel ei ymgynghorwyr allanol ar gyfer materion rheoli trysorlys. Hysbysebwyd tendr ar gyfer y gwasanaeth ymgynghorol Rheoli Trysorlys am y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2016 a 31 Mawrth 2019 gydag opsiwn i ymestyn am 2 flynedd, a Link Asset Services (Capita Asset Services gynt) a gyflwynodd y tendr llwyddiannus. Penderfynodd y Cyngor wneud defnydd o'r opsiwn i ymestyn y contract am ddwy flynedd. Yn unol â rheoliadau caffael, bydd y Cyngor yn ailwahodd tendrau i ddarparu'r gwasanaeth hwn yn gynnar yn 2021 am y cyfnod 1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2026 gydag opsiwn i ymestyn am ddwy flynedd.

8.4.2 Mae'r Cyngor yn cydnabod fod y cyfrifoldeb am benderfyniadau rheoli trysorlys yn aros gyda'r sefydliad bob amser a bydd yn sicrhau na fydd yn dibynnu'n afresymol ar ein darparwyr gwasanaeth allanol. Bydd yr holl benderfyniadau'n cael eu gwneud gan ystyried yr holl wybodaeth sydd ar gael, gan gynnwys gwybodaeth gan ein hymgynghorwyr trysorlys, ond ni ddibynnir arnyn nhw'n unig. Y Cyngor sy'n parhau i fod hefo'r cyfrifoldeb terfynol am unrhyw benderfyniadau rheoli trysorlys.

8.4.3 Mae hefyd yn cydnabod gwerth cyflogi cwmnïau allanol i ddarparu gwasanaethau rheoli trysorlys er mwyn medru manteisio ar sgiliau ac adnoddau arbenigol. Bydd y Cyngor yn sicrhau bod telerau eu penodiad a'r dulliau o asesu eu gwerth yn cael eu cytuno a'u dogfennu'n briodol a'u hadolygu'n rheolaidd.

8.5 Dangosyddion Darbodus a Thrysorlys

8.5.1 Mae'r Dangosyddion Darbodus a Thrysorlys a nodir yn **Atodiad 11** yn ymwneud â fforddiadwyedd a darbodusrwydd ac yn gosod cyfyngiadau ar gyfer gwariant cyfalaf, dyled allanol a strwythur dyledion. Mater i'r Cyngor yw gosod Dangosyddion Darbodus ac mae'n bwysig ystyried y dangosyddion ar gyfer pob blwyddyn unigol ar wahân ond hefyd i ystyried perfformiad yn y gorffennol a rhagolygon i'r dyfodol. Ceir eglurhad llawnach o bwrpas pob dangosydd yn **Atodiad 12.**

8.6 Adrodd

8.6.1 Mae angen i'r Cyngor dderbyn a chymeradwyo o leiaf dri phrif adroddiad bob blwyddyn, sy'n cynnwys amrywiaeth o bolisïau, amcangyfrifon a ffigyrau gwirioneddol. Mae angen i'r adroddiadau hyn gael sylw digonol gan bwyllgor cyn cael eu hargymell i'r Cyngor. Y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethant sy'n gyfrifol am y rôl hon.

8.6.2 Dangosyddion Rheoli Darbodus a'r Trysorlys a Strategaeth y Trysorlys adroddiad cyntaf a'r pwysicaf (sef yr adroddiad hwn) yn ymwneud â'r isod:-

- y Strategaeth Rheoli Trysorlys (y modd y bydd buddsoddiadau a benthyciadau'n cael eu trefnu) gan gynnwys dangosyddion rheoli trysorlys;
- Strategaeth Fuddsoddi (y cyfyngiadau o ran rheoli buddsoddiadau);
- Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw (y modd y mae gwariant cyfalaf gweddilliol yn cael ei roi yn erbyn refeniw dros gyfnod o amser);
- Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys (diffiniad o bolisïau ac amcanion y swyddogaeth rheoli trysorlys); a
- cynlluniau cyfalaf (gan gynnwys y dangosyddion darbodus cysylltiedig).

8.6.3 **Adroddiad Rheoli Trysorlys Canol Blwyddyn** – bydd hwn yn rhoi diweddariad i'r aelodau ar gynnydd o ran y sefyllfa gyfalaf, yn diwygio dangosyddion darbodus fel y bydd angen ac yn nodi a yw'r strategaeth trysorlys yn cwrdd â'i hamcanion ynteu oes angen adolygu unrhyw bolisïau.

8.6.4 **Adroddiad Blynyddol ar Reoli Trysorlys** – dogfen adolygu sy'n edrych yn ôl ac yn darparu manylion am ddetholiad o ddangosyddion darbodus a thrysorlys gwirioneddol a'r gweithgareddau trysorlys gwirioneddol o'u cymharu â'r amcangyfrifon yn y strategaeth.

ATODIADAU

1 Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys
2 Egwyddorion Allweddol Rheoli Trysorlys
3 Cefndir economaidd
4 Rhagolygon o ran Cyfraddau Llog
5 Proffil aeddfedrwydd benthyciadau
6 Datganiad Polisi DRI
7 Buddsoddiadau Penodol ac Amhenodol
8 Meini Prawf Gwrthbartïon
9 Gwledydd sy'n cael eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddiadau
10 Cynllun dirprwyo rheoli trysorlys a rôl y Swyddog Adran 151.
11 Dangosyddion Darbodus a Thrysorlys
12 Eglurhad ar y Dangosyddion Darbodus
13 Geirfa a gwybodaeth ynghylch dangosyddion Darbodus a Thrysorlys

ATODIAD 1

Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys

1 Mae CIPFA yn diffinio ei weithgareddau rheoli'r trysorlys fel : "Rheoli buddsoddiadau a llif arian yr Awdurdod, ei fancio, trafodion marchnadoedd arian a marchnadoedd cyfalaf: rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny, a cheisio'r perfformiad gorau posib sy'n gyson â'r risgiau hynny".

2 Mae'r sefydliad hwn o'r farn mai nodi, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yw'r prif feini prawf ar gyfer mesur effeithlonrwydd gweithgareddau rheoli'r trysorlys. Yn unol â hynny, bydd dadansoddi ac adrodd ar weithgareddau rheoli trysorlys yn canolbwyntio ar eu goblygiadau risg i'r sefydliad, ac unrhyw offerynnau ariannol a wnaed i reoli'r risgiau hyn.

3 Mae'r sefydliad hwn yn cydnabod y bydd rheolaeth effeithiol o'r trysorlys yn cynorthwyo i gyflawni ei amcanion busnes a gwasanaeth. Mae felly wedi ymrwymo i egwyddorion ennill gwerth am arian yn y maes rheoli trysorlys, a defnyddio technegau mesur perfformiad cynhwysfawr ac addas, o fewn cyd-destun rheoli risg mewn modd effeithiol.

ATODIAD 2

Côd Ymarfer : Rheoli Trysorlys CIPFA yn y Gwasanaethau Cyhoeddus

Egwyddorion allweddol CIPFA ***Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus : Côd Ymarfer (Cyfrol 2011),*** fel y disgrifir yn Adran 4 o'r Côd hwnnw yw:-

Egwyddor Allweddol 1:
Dylai cyrff gwasanaethau cyhoeddus sefydlu amcanion, polisïau ac arferion, strategaethau a threfniadau adrodd ffurfiol a chynhwysfawr i reoli eu gweithgareddau rheoli trysorlys mewn modd effeithiol.

Egwyddor Allweddol 2:
Dylai eu polisïau a'u harferion ei gwneud yn glir mai rheoli risgiau mewn modd effeithiol yw'r prif amcan yn eu gweithgareddau rheoli trysorlys a bod cyfrifoldeb am y rhain yn disgyn yn ddiamwys ar y sefydliadau eu hunain. Dylai eu harchwaeth risg ffurfio rhan o'u strategaeth flynyddol, gan gynnwys unrhyw ddefnydd o offerynnau ariannol ar gyfer rheolaeth ddarbodus o'r risgiau hynny, a dylid sicrhau y rhoddir blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd wrth fuddsoddi arian.

Egwyddor Allweddol 3:
Dylent gydnabod bod ceisio gwerth am arian yn y maes rheoli trysorlys a'r defnydd o fesurau perfformiad addas yn ystyriaethau dilys a phwysig i sefydliadau cyfrifol eu defnyddio i gynorthwyo i gwrdd ag amcanion eu busnes a'u gwasanaethau; ac, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol, dylai eu polisïau a'u harferion rheoli trysorlys adlewyrchu hyn.

Aiff y Côd ymlaen i ddweud bod:

"Wrth lunio'r argymhellion hyn mae CIPFA yn cydnabod yr anawsterau o ran ymdrechu i reoli risg yn effeithiol, tra'n anelu at sicrhau gwerth am arian ar yr un pryd. Nid yw'r Côd yn ceisio bod yn orbenodol ynghylch sut y dylai'r mater hwn gael ei drin, yn enwedig gan ei fod yn cynnwys amrywiaeth mor eang o sefydliadau. Fodd bynnag, lle bo hynny'n briodol, mae nodiadau cyfarwyddo i sectorau penodol yn rhoi cyngor addas. Mae CIPFA yn cydnabod nad oes unrhyw ddau sefydliad yn y gwasanaethau cyhoeddus yn debygol o fynd i'r afael â'r mater hwn yn union yr un modd, ond mae llwyddiant yn y maes rheoli trysorlys yn debygol o gael ei weld, yn enwedig yn nhermau gwerth am arian, fel arwydd o swyddogaeth rheoli trysorlys sy'n perfformio'n gryf".

"Er ei fod yn dyddio'n ôl i 1991, mae CIPFA yn ystyried bod yr adroddiad gan Bwyllgor y Trysorlys a'r Gwasanaeth Sifil o Dŷ'r Cyffredin ar gau'r BCCI yn dal i fod yn berthnasol, ac yn yr adroddiad fe ddywedwyd :

"Wrth gydbwyso'r risg yn erbyn elw, dylai awdurdodau lleol ganolbwyntio mwy ar osgoi risgiau nag ar wneud yr elw mwyaf."

"Yn wir, cefnogwyd y farn hon gan adroddiad Pwyllgor Dethol Cymunedau a Llywodraeth Leol ar fuddsoddiadau awdurdodau lleol yn 2009."

"Barn CIPFA, trwy'r holl wasanaethau cyhoeddus, yw mai'r flaenoriaeth yw diogelu cyfalaf yn hytrach na gwneud yr elw mwyaf. Nid yw osgoi pob risg yn briodol nac yn bosib. Fodd bynnag, mae'n rhaid cael cydbwysedd a chyfrifoldeb brwd am arian cyhoeddus."

Felly, bydd yr Awdurdod yn mabwysiadu'r pedwar cymal canlynol fel rhan o'r rheolau sefydlog;

1. Bydd yr Awdurdod yn creu ac yn cynnal, fel conglfeini ar gyfer rheolaeth effeithiol o'r trysorlys:-

- Datganiad ar y polisi rheoli'r trysorlys, sy'n datgan y polisïau, yr amcanion a'r dull o reoli risg yn ei weithgareddau rheoli trysorlys; a

- Arferion Rheoli Trysorlys addas (ARhT) yn nodi'r modd y bydd yr Awdurdod yn ceisio cyflawni'r polisïau a'r amcanion hynny, ac yn nodi sut y bydd yn trin ac yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Bydd cynnwys y Datganiad Polisi a'r ARhT yn dilyn yr argymhellion a gynhwysir yn Adrannau 6 a 7 o'r Côd, yn amodol yn unig ar newid lle bo angen i adlewyrchu amgylchiadau penodol yr Awdurdod. Ni fydd newidiadau o'r fath yn golygu y bydd yr Awdurdod yn gwyro'n sylweddol oddi wrth egwyddorion allweddol y Côd.

2. Bydd y Cyngor Sir, y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn adroddiadau ar bolisïau, ymarferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys yr Awdurdod, yn cynnwys Strategaeth a Chynllun Blynyddol cyn y flwyddyn, adroddiad adolygu canol blwyddyn a hefyd adroddiad blynyddol ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben, mewn ffurf sydd wedi ei ragnodi gan yr ARhT.

3. Y Cyngor Sir/Pwyllgor Gwaith sy'n gyfrifol am weithredu Polisïau ac Arferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod yn unol â'r Cynllun Dirprwyo ar gyfer Rheoli'r Trysorlys. Y Swyddog Adran 151 sy'n gyfrifol am weithredu a gweinyddu penderfyniadau Rheoli Trysorlys, a bydd yn gweithredu yn unol â Datganiad Polisi'r Awdurdod ar yr ARhT ac os yw'n aelod o CIPFA, yn unol â Safon Arferion Proffesiynol CIPFA ar faterion Rheoli Trysorlys.

4. Mae'r Awdurdod yn enwebu'r Pwyllgor Archwilio i fod yn gyfrifol am sicrhau y creffir yn effeithiol ar y polisïau, yr arferion a'r perfformiad yn y maes rheoli trysorlys.

ECONOMIC BACKGROUND

- **UK.** The key quarterly meeting of the Bank of England Monetary Policy Committee kept **Bank Rate** unchanged on 5.11.20. However, it revised its economic forecasts to take account of a second national lockdown from 5.11.20 to 2.12.20 which is obviously going to put back economic recovery and do further damage to the economy. It therefore decided to do a further tranche of **quantitative easing (QE) of £150bn**, to start in January when the current programme of £300bn of QE, announced in March to June, runs out. It did this so that "announcing further asset purchases now should support the economy and help to ensure the unavoidable near-term slowdown in activity was not amplified by a tightening in monetary conditions that could slow the return of inflation to the target".
- Its forecasts appeared, at that time, to be rather optimistic in terms of three areas:
    - The economy would recover to reach its pre-pandemic level in Q1 2022
    - The Bank also expected there to be excess demand in the economy by Q4 2022.
    - CPI inflation was therefore projected to be a bit above its 2% target by the start of 2023 and the "inflation risks were judged to be balanced".
- Significantly, there was no mention of **negative interest rates** in the minutes or Monetary Policy Report, suggesting that the MPC remains some way from being persuaded of the case for such a policy, at least for the next 6 -12 months. However, rather than saying that it "stands ready to adjust monetary policy", the MPC this time said that it will take "whatever additional action was necessary to achieve its remit". The latter seems stronger and wider and may indicate the Bank's willingness to embrace new tools.
- One key addition to **the Bank's forward guidance in August** was a new phrase in the policy statement, namely that "it does not intend to tighten monetary policy until there is clear evidence that significant progress is being made in eliminating spare capacity and achieving the 2% target sustainably". That seems designed to say, in effect, that even if inflation rises to 2% in a couple of years' time, do not expect any action from the MPC to raise Bank Rate – until they can clearly see that level of inflation is going to be persistently above target if it takes no action to raise Bank Rate. Our Bank Rate forecast currently shows no increase, (or decrease), through to quarter 1 2024 but there could well be no increase during the next five years as it will take some years to eliminate spare capacity in the economy, and therefore for inflationary pressures to rise to cause the MPC concern. **Inflation** is expected to briefly peak at just over 2% towards the end of 2021, but this is a temporary short lived factor due to base effects from twelve months ago falling out of the calculation, and so is not a concern. Looking further ahead, it is also unlikely to be a problem for some years as it will take a prolonged time for spare capacity in the economy, created by this downturn, to be used up.

- **Public borrowing** was forecast in November by the Office for Budget Responsibility (the OBR) to reach £394bn in the current financial year, the highest ever peace time deficit and equivalent to 19% of GDP. In normal times, such an increase in total gilt issuance would lead to a rise in gilt yields, and so PWLB rates. However, the QE done by the Bank of England has depressed gilt yields to historic low levels, (as has similarly occurred with QE and debt issued in the US, the EU and Japan). This means that new UK debt being issued, and this is being done across the whole yield curve in all maturities, is locking in those historic low levels through until maturity. In addition, the UK has one of the longest average maturities for its entire debt portfolio, of any country in the world. Overall, this means that the total interest bill paid by the Government is manageable despite the huge increase in the total amount of debt. The OBR was also forecasting that the government will still be running a budget deficit of £102bn (3.9% of GDP) by 2025/26. However, initial impressions are that they have taken a pessimistic view of the impact that vaccines could make in the speed of economic recovery.
- Overall, **the pace of recovery** was not expected to be in the form of a rapid V shape, but a more elongated and prolonged one. The initial recovery was sharp after quarter 1 saw growth at -3.0% followed by -18.8% in quarter 2 and then an upswing of +16.0% in quarter 3; this still left the economy 8.6% smaller than in Q4 2019. While the one month second national lockdown that started on 5th November caused a further contraction of 5.7% m/m in November, this was much better than had been feared and showed that the economy is adapting to new ways of working. This left the economy 'only' 8.6% below the pre-crisis level.

- **Vaccines – the game changer.** The Pfizer announcement on 9th November of a successful vaccine has been followed by approval of the Oxford University/AstraZeneca and Moderna vaccines. The Government has a set a target to vaccinate 14 million people in the most at risk sectors of the population by 15th February; as of mid-January, it has made good, and accelerating progress in hitting that target. The aim is to vaccinate all adults by September. This means that the national lockdown starting in early January, could be replaced by regional tiers of lighter restrictions, beginning possibly in Q2. At that point, there would be less reason to fear that hospitals could become overwhelmed any more. Effective vaccines have radically improved the economic outlook so that it may now be possible for GDP to recover to its pre-virus level as early as Q1 2022. These vaccines have enormously boosted confidence that **life could largely return to normal during the second half of 2021**. With the household saving rate having been exceptionally high since the first lockdown in March, there is plenty of pent-up demand and purchasing power stored up for when life returns to normal.

- Provided that both monetary and fiscal policy are kept loose for a few years yet, then it is still possible that in the second half of this decade, the economy may be no smaller than it would have been if COVID-19 never happened. The significant risk is if another mutation of COVID-19 appears that defeats the current batch of vaccines. However, now that science and technology have caught up with understanding this virus, new vaccines ought to be able to be developed more quickly to counter such a development, and vaccine production facilities are being ramped up around the world.

Chart: Level of real GDP (Q4 2019 = 100)

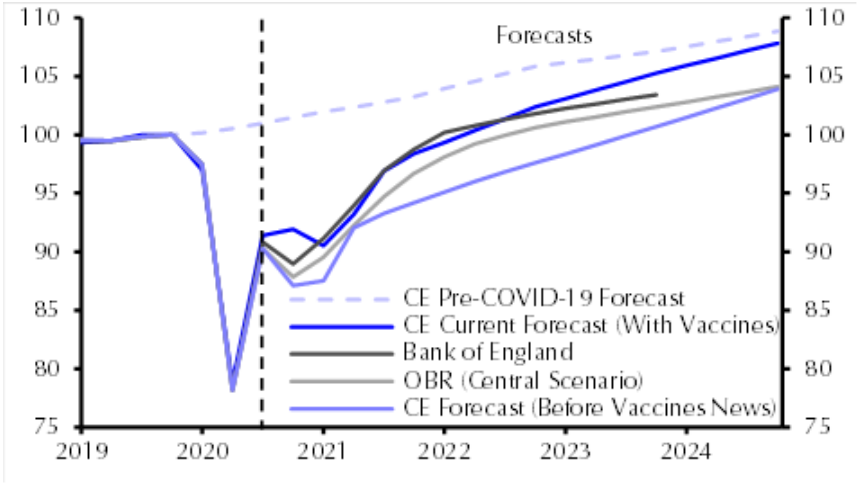

This recovery of growth which eliminates the effects of the pandemic by about the middle of the decade, would have major repercussions for public finances as it would be consistent with the government deficit falling to around 2.5% of GDP without any tax increases. This would be in line with the OBR's most optimistic forecast in the graph below, rather than their current central scenario which predicts a 4% deficit due to assuming much slower growth. However, Capital Economics forecasts assumed that politicians do not raise taxes or embark on major austerity measures and so, (perversely!), depress economic growth and recovery.

Chart: Public Sector Net Borrowing (as a % of GDP)

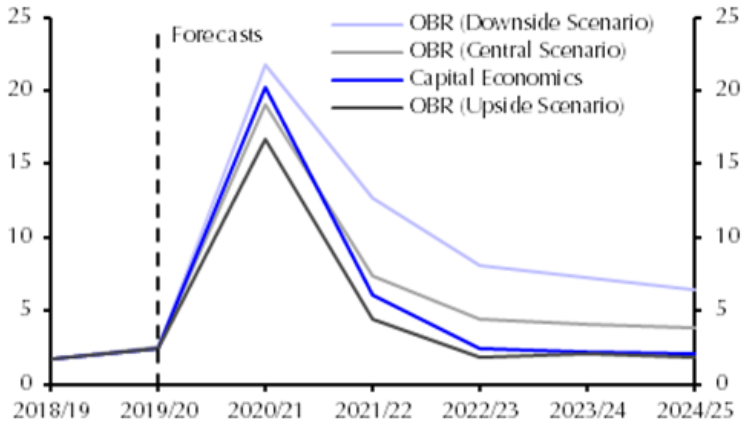

- There will still be some **painful longer term adjustments** as e.g. office space and travel by planes, trains and buses may not recover to their previous level of use for several years, or possibly ever, even if vaccines are fully successful in overcoming the current virus. There is also likely to be a **reversal of globalisation** as this crisis has exposed how vulnerable long-distance supply chains are. On the other hand, **digital services** are one area that has already seen huge growth.

- **Brexit.** The final agreement of a trade deal on 24.12.20 has eliminated a significant downside risk for the UK economy. The initial agreement only covers trade so there is further work to be done on the services sector where temporary equivalence has been granted in both directions between the UK and EU; that now needs to be formalised on a permanent basis. As the forecasts in this report were based on an assumption of a Brexit agreement being reached, there is no need to amend these forecasts.

- **Monetary Policy Committee meeting of 17 December.** All nine Committee members voted to keep interest rates on hold at +0.10% and the Quantitative Easing (QE) target at £895bn. The MPC commented that the successful rollout of vaccines had reduced the downsides risks to the economy that it had highlighted in November. But this was caveated by it saying, "Although all members agreed that this would reduce downside risks, they placed different weights on the degree to which this was also expected to lead to stronger GDP growth in the central case." So, while vaccines are a positive development, in the eyes of the MPC at least, the economy is far from out of the woods in the shorter term. The MPC, therefore, voted to extend the availability of the Term Funding Scheme, (cheap borrowing), with additional incentives for small and medium size enterprises for six months from 30.4.21 until 31.10.21. (The MPC had assumed that a Brexit deal would be agreed.)

- **Fiscal policy.** In the same week as the MPC meeting, the Chancellor made a series of announcements to provide further support to the economy: -
  - An extension of the COVID-19 loan schemes from the end of January 2021 to the end of March.
  - The furlough scheme was lengthened from the end of March to the end of April.
  - The Budget on 3.3.21 will lay out the "next phase of the plan to tackle the virus and protect jobs". This does not sound like tax rises are imminent, (which could hold back the speed of economic recovery).

- The **Financial Policy Committee** (FPC) report on 6.8.20 revised down their expected credit losses for the banking sector to "somewhat less than £80bn". It stated that in its assessment, "banks have buffers of capital more than sufficient to absorb the losses that are likely to arise under the MPC's central projection". The FPC stated that for real stress in the sector, the economic output would need to be twice as bad as the MPC's projection, with unemployment rising to above 15%.

- **US.** The Democrats gained the presidency and a majority in the House of Representatives in the November elections: after winning two key Senate seats in Georgia in elections in early January, they now also have a very slim majority in the Senate due to the vice president's casting vote. President Biden will consequently have a much easier path to implement his election manifesto. However, he will not have a completely free hand as more radical Democrat plans may not be supported by all Democrat senators. His initial radical plan for a fiscal stimulus of $1.9trn, (9% of GDP), is therefore likely to be toned down in order to get through both houses.

- **The economy** had been recovering quite strongly from its contraction in 2020 of 10.2% due to the pandemic with GDP only 3.5% below its pre-pandemic level and the unemployment rate dropping below 7%. However, the rise in new cases during quarter 4, to the highest level since mid-August, suggests that the US could be in the early stages of a fourth wave. The latest upturn poses a threat that the recovery in the economy could stall. This is **the single biggest downside risk** to the shorter term outlook – a more widespread and severe wave of infections over the winter months, which is compounded by the impact of the regular flu season and, as a consequence, threatens to overwhelm health care facilities. Under those circumstances, individual states might feel it necessary to return to more draconian lockdowns.

- The restrictions imposed to control the spread of the virus are once again weighing on the economy with employment growth slowing sharply in November and declining in December, and retail sales dropping back. The economy is set for further weakness into the spring. **GDP growth** is expected to rebound markedly from the second quarter of 2021 onwards as vaccines are rolled out on a widespread basis and restrictions are loosened.

- After Chair Jerome Powell unveiled the **Fed's adoption of a flexible average inflation target** in his Jackson Hole speech in late August 2020, the mid-September meeting of the Fed agreed by a majority to a toned down version of the new inflation target in his speech - that *"it would likely be appropriate to maintain the current target range until labour market conditions were judged to be consistent with the Committee's assessments of maximum employment and inflation had risen to 2% and was on track to moderately exceed 2% for some time."* This change was aimed to provide more stimulus for economic growth and higher levels of employment and to avoid the danger of getting caught in a deflationary "trap" like Japan. It is to be noted that inflation has actually been under-shooting the 2% target significantly for most of the last decade, (and this year), so financial markets took note that higher levels of inflation are likely to be in the pipeline; long-term bond yields duly rose after the meeting. The FOMC's updated economic and rate projections in mid-September showed that officials expect to leave the fed funds rate at near-zero until at least end-2023 and probably for another year or two beyond that. There is now some expectation that where the Fed has led in changing its inflation target, other major central banks will follow. The increase in tension over the last year between the US and China is likely to lead to a lack of momentum in progressing the initial positive moves to agree a phase one trade deal.

- The Fed's meeting on **5 November** was unremarkable - but at a politically sensitive time around the elections. At its **16 December** meeting the Fed tweaked the guidance for its monthly asset quantitative easing purchases with the new language implying those purchases could continue for longer than previously believed. Nevertheless, with officials still projecting that **inflation** will only get back to 2.0% in 2023, the vast majority expect the Fed funds rate to be still at near-zero until 2024 or later. Furthermore, officials think the balance of risks surrounding that median inflation forecast are firmly skewed to the downside. The key message is still that policy will remain unusually accommodative – with near-zero rates and asset purchases – continuing for several more years. This is likely to result in keeping Treasury yields low – which will also have an influence on gilt yields in this country.

- **EU**. In early December, the figures for Q3 GDP confirmed that the economy staged a rapid rebound from the first lockdowns. This provides grounds for optimism about growth prospects for next year. In Q2, GDP was 15% below its pre-pandemic level. But in Q3 the economy grew by 12.5% q/q leaving GDP down by "only" 4.4%. That was much better than had been expected earlier in the year. However, growth is likely to stagnate during Q4 and in Q1 of 2021, as a second wave of the virus has seriously affected many countries. The €750bn fiscal support package eventually agreed by the EU after prolonged disagreement between various countries, is unlikely to provide significant support, and quickly enough, to make an appreciable difference in the countries most affected by the first wave.

- With **inflation** expected to be unlikely to get much above 1% over the next two years, **the ECB** has been struggling to get inflation up to its 2% target. It is currently unlikely that it will cut its central rate even further into negative territory from -0.5%, although the ECB has stated that it retains this as a possible tool to use. The ECB's December meeting added a further €500bn to the PEPP scheme, (purchase of government and other bonds), and extended the duration of the programme to March 2022 and re-investing maturities for an additional year until December 2023. Three additional tranches of TLTRO, (cheap loans to banks), were approved, indicating that support will last beyond the impact

of the pandemic, implying indirect yield curve control for government bonds for some time ahead. The Bank's forecast for a return to pre-virus activity levels was pushed back to the end of 2021, but stronger growth is projected in 2022. The total PEPP scheme of €1,850bn of QE which started in March 2020 is providing protection to the sovereign bond yields of weaker countries like Italy. There is therefore unlikely to be a euro crisis while the ECB is able to maintain this level of support. However, as in the UK and the US, the advent of highly effective vaccines will be a game changer, although growth will struggle before later in quarter 2 of 2021.

- **China.** After a concerted effort to get on top of the virus outbreak in Q1, economic recovery was strong in Q2 and then into Q3 and Q4; this has enabled China to recover all of the contraction in Q1. Policy makers have both quashed the virus and implemented a programme of monetary and fiscal support that has been particularly effective at stimulating short-term growth. At the same time, China's economy has benefited from the shift towards online spending by consumers in developed markets. These factors help to explain its comparative outperformance compared to western economies. However, this was achieved by major central government funding of yet more infrastructure spending. After years of growth having been focused on this same area, any further spending in this area is likely to lead to increasingly weaker economic returns in the longer term. This could, therefore, lead to a further misallocation of resources which will weigh on growth in future years.

- **Japan.** A third round of fiscal stimulus in early December took total fresh fiscal spending this year in response to the virus close to 12% of pre-virus GDP. That's huge by past standards, and one of the largest national fiscal responses. The budget deficit is now likely to reach 16% of GDP this year. Coupled with Japan's relative success in containing the virus without draconian measures so far, and the likelihood of effective vaccines being available in the coming months, the government's latest fiscal effort should help ensure a strong recovery and to get back to pre-virus levels by Q3 2021 – around the same time as the US and much sooner than the Eurozone.

- **World growth.** World growth will has been in recession in 2020 and this is likely to continue into the first half of 2021 before recovery in the second half. Inflation is unlikely to be a problem for some years due to the creation of excess production capacity and depressed demand caused by the coronavirus crisis.

- Until recent years, world growth has been boosted by increasing **globalisation** i.e. countries specialising in producing goods and commodities in which they have an economic advantage and which they then trade with the rest of the world. This has boosted worldwide productivity and growth, and, by lowering costs, has also depressed inflation. However, the rise of China as an economic superpower over the last thirty years, which now accounts for nearly 20% of total world GDP, has unbalanced the world economy. The Chinese government has targeted achieving major world positions in specific key sectors and products, especially high tech areas and production of rare earth minerals used in high tech products. It is achieving this by massive financial support, (i.e. subsidies), to state owned firms, government directions to other firms, technology theft, restrictions on market access by foreign firms and informal targets for the domestic market share of Chinese producers in the selected sectors. This is regarded as being unfair competition that is putting western firms at an unfair disadvantage or even putting some out of business. It is also regarded with suspicion on the political front as China is an authoritarian country that is not averse to using economic and military power for political advantage. The current trade war between the US and China therefore needs to be seen against that backdrop. It is, therefore, likely that we are heading into a period where there will be a **reversal of world globalisation and a decoupling of western countries** from dependence on China to supply products. This is likely to produce a backdrop in the coming years of weak global growth and so weak inflation.

Summary

Central banks are, therefore, likely to support growth by maintaining loose monetary policy through keeping rates very low for longer. Governments could also help a quicker recovery by providing more fiscal support for their economies at a time when total debt is affordable due to the very low rates of interest. They will also need to avoid significant increases in taxation or austerity measures that depress demand and the pace of recovery in their economies.

If there is a huge surge in investor confidence as a result of successful vaccines which leads to a major switch out of government bonds into equities, which, in turn, causes government debt yields to rise, then there will be pressure on central banks to actively manage debt yields by further QE purchases of government debt; this would help to suppress the rise in debt yields and so keep the total interest bill on greatly expanded government debt portfolios within manageable parameters. It is also the main alternative to a programme of austerity.

INTEREST RATE FORECASTS

Brexit. The interest rate forecasts provided by Link in paragraph 3.3 were predicated on an assumption of a reasonable agreement being reached on trade negotiations between the UK and the EU by 31.12.20. There is therefore no need to revise these forecasts now that a trade deal has been agreed. Brexit may reduce the economy's potential growth rate in the long run. However, much of that drag is now likely to be offset by an acceleration of productivity growth triggered by the digital revolution brought about by the COVID crisis.

The balance of risks to the UK

- The overall balance of risks to economic growth in the UK is probably now skewed to the upside, but is still subject to some uncertainty due to the virus and the effect of any mutations, and how quick vaccines are in enabling a relaxation of restrictions.
- There is relatively little UK domestic risk of increases or decreases in Bank Rate and significant changes in shorter term PWLB rates. The Bank of England has effectively ruled out the use of negative interest rates in the near term and increases in Bank Rate are likely to be some years away given the underlying economic expectations. However, it is always possible that safe haven flows, due to unexpected domestic developments and those in other major economies, could impact gilt yields, (and so PWLB rates), in the UK.

Downside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates currently include:

- **UK government** takes too much action too quickly to raise taxation or introduce austerity measures that depress demand and the pace of recovery of the economy.
- **UK - Bank of England** takes action too quickly, or too far, over the next three years to raise Bank Rate and causes UK economic growth, and increases in inflation, to be weaker than we currently anticipate.
- A resurgence of the **Eurozone sovereign debt crisis.** The ECB has taken monetary policy action to support the bonds of EU states, with the positive impact most likely for "weaker" countries. In addition, the EU agreed a €750bn fiscal support package. These actions will help shield weaker economic regions for the next two or three years. However, in the case of Italy, the cost of the virus crisis has added to its already huge debt mountain and its slow economic growth will leave it vulnerable to markets returning to taking the view that its level of debt is unsupportable. There remains a sharp divide between northern EU countries favouring low debt to GDP and annual balanced budgets and southern countries who want to see jointly issued Eurobonds to finance economic recovery. This divide could undermine the unity of the EU in time to come.
- Weak capitalisation of some **European banks**, which could be undermined further depending on extent of credit losses resultant of the pandemic.
- **German minority government & general election in 2021.** In the German general election of September 2017, Angela Merkel's CDU party was left in a vulnerable minority position dependent on the fractious support of the SPD party, as a result of the rise in popularity of the anti-immigration AfD party. Angela Merkel has stepped down from being the CDU party leader but she will remain as Chancellor until the general election in 2021. This then leaves a major question mark over who will be the major guiding hand and driver of EU unity when she steps down.
- **Other minority EU governments.** Italy, Spain, Austria, Sweden, Portugal, Netherlands, Ireland and Belgium also have vulnerable minority governments dependent on coalitions which could prove fragile.

- **Austria, the Czech Republic, Poland and Hungary** now form a strongly anti-immigration bloc within the EU, and they had threatened to derail the 7 year EU budget until a compromise was thrashed out in late 2020. There has also been a rise in anti-immigration sentiment in Germany and France.
- **Geopolitical risks,** for example in China, Iran or North Korea, but also in Europe and other Middle Eastern countries, which could lead to increasing safe haven flows.

Upside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates

- **UK -** a significant rise in inflationary pressures e.g. caused by a stronger than currently expected recovery in the UK economy after effective vaccines are administered quickly to the UK population, leading to a rapid resumption of normal life and return to full economic activity across all sectors of the economy.
- The **Bank of England is too slow** in its pace and strength of increases in Bank Rate and, therefore, allows inflationary pressures to build up too strongly within the UK economy, which then necessitates a rapid series of increases in Bank Rate to stifle inflation.

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Link Asset Services

Rhagolygon Graddfeydd Llog 2021/2024
Interest Rate Forecasts 2021/2024

The PWLB rates below are based on the new margins over gilts announced on 26th November 2020.
PWLB rates and forecast shown below have taken into account the 20 basis point certainty rate reduction effective as of the 1st November 2012.

Link Group Interest Rate View 9.11.20												(The Capital Economics forecasts were done 11.11.20)	
These Link forecasts have been amended for the reduction in PWLB margins by 1.0% from 26.11.20													
	Mar-21	Jun-21	Sep-21	Dec-21	Mar-22	Jun-22	Sep-22	Dec-22	Mar-23	Jun-23	Sep-23	Dec-23	Mar-24
BANK RATE	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
3 month ave earnings	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
6 month ave earnings	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
12 month ave earnings	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20
5 yr PWLB	0.80	0.80	0.80	0.80	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	1.00	1.00	1.00	1.00
10 yr PWLB	1.10	1.10	1.10	1.10	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.30	1.30	1.30	1.30
25 yr PWLB	1.50	1.60	1.60	1.60	1.60	1.70	1.70	1.70	1.70	1.80	1.80	1.80	1.80
50 yr PWLB	1.30	1.40	1.40	1.40	1.40	1.50	1.50	1.50	1.50	1.60	1.60	1.60	1.60
Bank Rate													
Link	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
Capital Economics	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	-	-	-	-	-
5yr PWLB Rate													
Link	0.80	0.80	0.80	0.80	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	1.00	1.00	1.00	1.00
Capital Economics	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90	-	-	-	-	-
10yr PWLB Rate													
Link	1.10	1.10	1.10	1.10	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.30	1.30	1.30	1.30
Capital Economics	1.30	1.30	1.30	1.30	1.30	1.30	1.30	1.30	-	-	-	-	-
25yr PWLB Rate													
Link	1.50	1.60	1.60	1.60	1.60	1.70	1.70	1.70	1.70	1.80	1.80	1.80	1.80
Capital Economics	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	-	-	-	-	-
50yr PWLB Rate													
Link	1.30	1.40	1.40	1.40	1.40	1.50	1.50	1.50	1.50	1.60	1.60	1.60	1.60
Capital Economics	1.70	1.70	1.70	1.70	1.70	1.70	1.70	1.70	-	-	-	-	-

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Link Asset Services

ATODIAD 5 /APPENDIX 5

DADANSODDIAD BENTHYCIADAU PWLB YN AEDDFEDU 2021/22 YMLAEN / PWLB LOANS MATURITY ANALYSIS 2021/22 ONWARDS						
	Aeddefedu PWLB Maturity £'000	Blwydd-dal PWLB EIP/ Annuity £'000	Benthyciadau Marchnad/ Market Loans £'000	Amrywiol/ PWLB Variable £'000	Cyfanswm yn Aeddfedu/ Total Maturing £'000	%Yn Aeddfedu o'r Cyfran yn sefyll/ Maturing of Total Outstanding %
2021/22	0	14	0	0	14	0.0
2022/23	2,285	15	0	0	2,300	1.9
2023/24	1,854	16	0	0	1,870	1.5
2024/25	0	18	0	0	18	0.0
2025/26	0	20	0	0	20	0.0
2026/27	1,381	22	0	0	1,403	1.2
2027/28	2,165	24	0	0	2,189	1.8
2028/29	263	26	0	0	289	0.2
2029/30	1,538	21	0	0	1,559	1.3
2030/31	451	15	0	0	466	0.4
2031/32	1,941	9	0	0	1,950	1.6
2032/33	315	8	0	0	323	0.3
2033/34	637	0	0	0	637	0.5
2034/35	624	0	0	0	624	0.5
2035/36	611	0	0	0	611	0.5
2036/37	599	0	0	0	599	0.5
2037/38	587	0	0	0	587	0.5
2038/39	225	0	0	0	225	0.2
2039/40	5,000	0	0	0	5,000	4.1
2040/41	3,500	0	0	0	3,500	2.9
2042/43	1,000	0	0	0	1,000	0.8
2043/44	1,020	0	0	0	1,020	0.8
2044/45	1,010	0	0	0	1,010	0.8
2045/46	11,464	0	0	0	11,464	9.4
2050/51	2,000	0	0	0	2,000	1.6
2052/53	28,238	0	0	0	28,238	23.2
2054/55	3,000	0	0	0	3,000	2.5
2055/56	3,500	0	0	0	3,500	2.9
2056/57	5,000	0	0	0	5,000	4.1
2057/58	8,513	0	0	0	8,513	7.0
2059/60	1,763	0	0	0	1,763	1.4
2064/65	10,000	0	0	0	10,000	8.2
2066/67	6,200	0	0	0	6,200	5.1
2068/69	15,000	0	0	0	15,000	12.3
	121,684	**208**	**0**	**0**	**121,892**	**100.0**
Cyfartaledd bywyd (blynyddoedd)/ Average life (years)	30.62	5.28	0.00	0.00	30.57	
Cyfartaledd graddfa (%)/ Average rate (%)	4.58	9.42	0.00	0.00	4.59	

PROFFIL AD-DALU BENTHYCIADAU ERAILL 2021/22 YMLAEN / OTHER LOANS REPAYMENT PROFILE 2021/22 ONWARDS						
	Benthyciad Salix Loan 1	**Benthyciad Salix Loan 2**	**Benthyciad Salix Loan 3**	**Benthyciad Salix Loan 4**	**Benthyciad Salix Loan 5**	**Cyfanswm / Total**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
2021/22	16	46	64	26	199	351
2022/23	16	46	64	26	199	351
2023/24	17	46	64	26	199	352
2024/25	9	45	64	26	200	344
2025/26	0	45	64	26	200	335
2026/27	0	0	63	27	200	290
2027/28	0	0	63	27	200	290
2028/29	0	0	63	27	200	290
2029/30	0	0	0	13	200	213
2030/31	0	0	0	0	200	200
Cyfanswm / Total	**58**	**228**	**509**	**224**	**1,997**[1]	**3,016**

[1] Total amount to be repaid differs from the total amount outstanding in Table 4.1.1 due to only having received £1,614k to date, however £1,997k will be received.

ATODIAD 6

Datganiad Polisi ar y Ddarpariaeth Isafswm Refeniw ar gyfer 2021/22

Rhaid i'r Cyngor dalu elfen o wariant cyfalaf y Cyngor sydd wedi cronni bob blwyddyn (y GCC) drwy dâl refeniw (y ddarpariaeth isafswm refeniw) (DIR), er y caniateir iddo hefyd wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol os oes angen (darpariaeth refeniw wirfoddol) (DRW).

Yn unol â rheoliadau Llywodraeth Cymru, rhaid i'r Cyngor llawn gymeradwyo Datganiad DIR cyn pob blwyddyn. Rhoddir nifer o opsiynau i gynghorau ar yr amod bod darpariaeth ddarbodus. Argymhellir bod y Cyngor yn cymeradwyo'r Datganiad DIR isod:-

Ar gyfer gwariant cyfalaf a ddigwyddodd rhwng 1 Ebril 2008 a 31 Mawrth 2018, a gafodd ei gyllido trwy fenthyca gyda chymorth, y polisi DIR fydd i godi tâl DIR yn ôl y dull rhandaliad cyfartal, ar Sail Oes Ased dros 50 mlynedd. Mae'r DIR ar wariant cyfalaf sydd wedi ei gyllido drwy fenthyca digymorth yn ystod y cyfnod hwn wedi ei godi eisoes trwy ddefnyddio'r dull rhandaliad cyfartal, Sail Oes Ased gan ddefnyddio amcangyfrif o oes yr ased, yn seiliedig ar wybodaeth oedd ar gael ar y pryd. Mae'r newid hwn yn y polisi yn adlinio'r polisiau DIR ar gyfer asedau sydd wedi eu cyllido drwy fenthyca â chymorth ac asedau sydd wedi eu cyllido drwy fenthyciadau digymorth.

O 1 Ebrill 2018, ar gyfer yr holl fenthyca gyda chymorth a digymorth (gan gynnwys PFI a Phrydlesau Cyllid), y polisi DIR fydd y Ddull Rhandaliad Blwydd-dal Cyfartal, ar sail oed yr ased. Fodd bynnag, bydd amcangyfrif o hyd oes asedau'n cael ei wneud gan y Swyddog Adran 151 yn seiliedig ar gyngor a dderbyniwyd gan y swyddogion perthnasol, gan gymryd i ystyriaeth y cyfarwyddyd gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas â DIR ac oes asedau. Pan fo tir yn cael ei brynu, bydd oed yr ased yn seiliedig ar oes yr ased a roddir ar y tir, sef 50 mlynedd yn y rhan fwyaf o'r achosion, a hynny'n unol ag oes adeiladau fel asedau.

Ni fydd taliadau DIR sy'n seiliedig ar oes asedau yn dod i rym tan y flwyddyn y daw'r ased yn weithredol. Gall y Swyddog Adran 151 ohirio'r tâl DIR tan y flwyddyn gyllidol sy'n dilyn y flwyddyn y daw'r ased yn weithredol. Bydd amcangyfrif o oes yr asedau'n cael ei benderfynu yn y flwyddyn bydd y DRI yn dechrau ac ni fyddai'n newid dros oes yr ased. Bydd amcangyfrif o hyd oes yr ased yn cael ei wneud gan y Swyddog Adran 151 yn seiliedig ar gyngor a dderbyniwyd gan y swyddogion perthnasol, gan gymryd I ystyriaeth Ofynion Statudol a chyfarwyddyd Llywodraeth Cymru mewn perthynas â DIR ac oes asedau. Pan fo tir yn cael ei brynu, bydd oed yr ased yn seiliedig ar hyd oes yr ased a roddir ar y tir,sef 50 mlynedd yn rhan fwyaf o'r achosion, a hynny'n unol a hyd oes adeiladau fel asedau.

Oherwydd nad yw rhai mathau o wariant cyfalaf a wneir gan y Cyngor yn rhai y gellir eu cysylltu ag ased unigol, bydd oes ased yn cael ei hasesu ar sail sydd yn adlewyrchu'n fwyaf rhesymol am ba hyd y rhagwelir y ceir budd o'r gwariant. Hefyd, pa fath bynnag o wariant ydyw, bydd yn cael ei grwpio gyda'i gilydd mewn dull sy'n adlewyrchu natur prif elfen y gwariant ac ni fydd ond yn cael ei rannu mewn achosion lle mae dwy neu ragor o brif elfennau ac iddynt oes economaidd ddefnyddiol sylweddol wahanol i'w gilydd.

Mae'r Cyngor yn cadw'r hawl i wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol i leihau dyled os ystyrir ei bod yn ddoeth gwneud hynny.

Mae cyfran y Cyfrif Refeniw Tai o'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf yn gyffredinol yn destun tâl DIR 2% yn seiliedig ar y GCC ar gyfer y y flwyddyn flaenorol a hynny'n unol â'r cynllun busnes 30 blynedd a gymeradwywyd.

Bydd unrhyw ad-daliadau sydd wedi eu cynnwys yn y PFI blynyddol neu brydlesau cyllid yn cael eu gweithredu fel DIR ac yn gyson â'r sail oes ased dros oes y brydles neu'r cynllun PFI.

ATODIAD 7

Buddsoddiadau Penodol ac Amhenodol

Mae Canllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol (a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2010) yn rhoi diffiniad o fuddsoddiadau penodol ac amhenodol.

Mae paragraff 5.1 y Canllawiau yn dweud bod buddsoddiad yn un penodol os yw'n cwrdd â phob un o'r isod:-

*"**(a)** bod y buddsoddiad yn cael ei wneud mewn sterling ac mae unrhyw daliadau neu ad-daliadau mewn perthynas â'r buddsoddiad yn daladwy mewn sterling yn unig; a*

***(b)** nid yw'r buddsoddiad yn un tymor hir (*); a*

***(c)** nad yw gwneud y buddsoddiad yn cael ei ddiffinio'n wariant cyfalaf yn rhinwedd rheoliad 20 (1) (d) o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) 2003 [OS 3239 fel y'i diwygiwyd]; a*

***(ch)** gwneir y buddsoddiad gyda chorff neu mewn cynllun buddsoddi o ansawdd credyd uchel (**); neu gydag un o'r cyrff sector cyhoeddus canlynol:*
- ***(i)** Llywodraeth y Deyrnas Unedig*
- ***(ii)** awdurdod lleol yn Lloegr neu Gymru (fel y diffinnir yn adran 23 o Ddeddf 2003) neu gorff tebyg yn yr Alban neu Ogledd Iwerddon*
- **(iii)** *cyngor plwyf neu gymuned.*

Mae'r Canllawiau hefyd yn dweud bod unrhyw fuddsoddiad nad yw'n cwrdd â'r diffiniad ym mharagraff 5.1 yn cael ei gyfrif fel buddsoddiad amhenodol.

Yn ystod 2021/22 nid yw'r Cyngor yn bwriadu buddsoddi arian mewn gwledydd tramor, na chyda chyrff ansawdd credyd isel, nac unrhyw fuddsoddiadau a ddiffinnir fel gwariant cyfalaf gan y ddeddfwriaeth (megis cyfranddaliadau mewn cwmnïau). Bydd buddsoddiadau amhenodol felly yn cael eu cyfyngu i (i) buddsoddiadau tymor hir; a (ii) adneuon gyda banciwr y Cyngor i ddibenion trafodaethol os yw'n methu a chwrdd â'r meini prawf sylfaenol ar gyfer y credyd; yn yr achos hwn, caiff balansau eu cyfyngu i'r eithaf lle mae hynny'n bosib.

Mae'r tabl yn Atodiad 8 yn nodi'r meini prawf a'r cyfyngiadau buddsoddi ar gyfer y gwahanol gategorïau o fuddsoddiadau y bwriedir eu defnyddio yn ystod 2021/22 ac sydd felly'n sail ar gyfer y rhestr fenthyca a gymeradwyir.

Bydd raid i'r Cyngor Sir gymeradwyo ymlaen llaw unrhyw newidiadau arfaethedig yn ystod y flwyddyn i gategorïau o fuddsoddiadau penodol ac amhenodol a ddefnyddir ac/neu i'r meini prawf graddfeydd credyd / cyfyngiadau buddsoddi.

"* *Mae Adran 2.4 y Canllawiau'n diffinio buddsoddiad tymor hir fel "Unrhyw fuddsoddiad heblaw (a) un y mae disgwyl iddo gael ei ad-dalu cyn pen 12 mis i'r dyddiad y gwnaed y buddsoddiad neu (b) un y gallai'r awdurdod lleol fynnu ei fod yn cael ei ad-dalu o fewn y cyfnod hwnnw."*

**** *I ddibenion ansawdd credyd uchel dywed y Canllawiau "At ddibenion paragraff 5.1 (d), mae gweinidogion Cymru yn argymell y dylai'r Strategaeth ddiffinio ansawdd credyd uchel (a lle mae'r diffiniad hwn yn cyfeirio at statws credyd, mae paragraff 6.1 (***) yn berthnasol).'*

*** *Mae paragraff 6.1 y Canllawiau'n argymell "Dylai'r Strategaeth nodi dull yr awdurdod o asesu'r risg o golli buddsoddiadau, gan egluro'n benodol ::*
- ***(a)** i ba raddau, os o gwbl, mae asesiad risg yn seiliedig ar statws credyd a gyhoeddwyd gan un neu fwy o asiantaethau statws credyd;*
- ***(b)** pan ddefnyddir statws credyd, pa mor aml y mae statws credyd yn cael ei fonitro a pha gamau sydd i'w cymryd pan fydd graddfeydd yn newid; a*
- ***(c)** pa ffynonellau gwybodaeth eraill ar risg credyd a ddefnyddir, yn ychwanegol at neu yn lle statws credyd. " '*

Mae'r tabl yn Atodiad 8 y strategaeth hon yn nodi'r hyn y mae'r Cyngor hwn yn ei ddiffinio fel ansawdd credyd uchel a'r meini prawf a'r terfynau buddsoddi cysylltiedig ac mae adran 7.32 o'r strategaeth hon yn nodi dull teilyngdod credyd y Cyngor

ATODIAD 8

Meini Prawf Gwrthbartïon

Categori	Graddfa Credyd Tymor Byr (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Standard & Poor's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Standard & Poor's)	Terfyn Arian	Terfyn Amser
Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (sydd heb eu gwladoli neu eu gwladoli'n rhannol)	**F1+**	**P-1**	**A-1+**	**AAA**	**Aaa**	**AAA**	**£10m**	**5 mlynedd**
	F1+	**P-1**	**A-1+**	**AA**	**Aa2**	**AA**	**£10m**	**3 mlynedd**
	F1+	**P-1**	**A-1+**	**AA-**	**Aa3**	**AA-**	**£10m**	**364 diwrnod**
	F1	**P-1**	**A-1**	**A**	**A2**	**A**	**£7.5m**	**6 mis**
Banciau'r Deyrnas Gyfunol sydd wedi eu Gwladoli / wedi eu Gwladoli'n Rhannol	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**£10m**	**364 diwrnod**
Banc y Nat West (wedi ei wladoli'n rhannol)	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**£30m**	**364 diwrnod**
Llywodraeth Ganolog y Deyrnas Gyfunol (waeth beth fo'r raddfa credyd)	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**Dim uchafswm**	**Dim uchafswm**
Awdurdodau Lleol y Deyrnas Gyfunol **	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**£5m**	**364 diwrnod**
Cronfeydd Marchnad Arian	**d/b**	**d/b**	**d/b**	**AAA**	**AAA**	**AAA**	**£5m**	**6 mis**

* *fel y diffinnir yn Neddf Llywodraeth Leol 2003*

<u>Nodiadau ac Eglurhad</u>

(1) <u>Terfyn Arian Parod</u>

(i) Mae'r terfynau arian yn berthnasol i'r gwrthbarti unigol ac i'r grŵp cyffredinol y mae'n perthyn iddo. (e.e. ar gyfer y banciau o fewn Grŵp Bancio Lloyds plc (sef Bank of Scotland plc a Lloyds Bank plc) mae'r terfyn buddsoddi yn berthnasol i'r banciau hynny'n unigol a'r grŵp bancio yn ei gyfanrwydd);

(ii) Y terfyn arian cyffredinol ar gyfer adneuon dros 364 o ddyddiau yw £15m.

(2) <u>Terfyn Amser</u>

(i) I fyny at, a chan gynnwys y cyfnod a nodwyd.

(3) <u>Arian Gwledydd Tramor</u>

(i) Bydd buddsoddiadau mewn gwledydd tramor wedi eu cyfyngu i'r rheini a chanddynt raddfa credyd sofran AA- (Fitch) neu gyfatebol (o'r asiantaethau y cyfeirwyd atynt yn adran 4.3 or strategaeth hon) – (yn seiliedig ar y cyfenwadur lleiaf) a hyd at uchafswm o £10 miliwn fesul gwlad dramor.

(ii) Ni chaniateir buddsoddi mewn gwledydd nad yw graddfa sofran isaf yn AA- neu'n uwch. Ni fydd cyfyngiad gwlad yn berthnasol i fuddsoddiadau yn y Deyrnas Gyfunol waeth beth fo'r raddfa credyd sofran.

(iii) Bydd is-gwmnïau o grwpiau banciau tramor fel arfer yn cael eu hasesu yn unol â mamwlad y rhiant-sefydliad. Fodd bynnag, bydd Santander UK plc (is-gwmni Banco Santander yn Sbaen) yn cael ei gyfrif fel banc yn y Deyrnas Gyfunol oherwydd ei fasnachfreintiau sylweddol yn y Deyrnas Gyfunol a natur hyd braich y berthynas rhwng y rhiant gwmni a'r is-gwmni.

(iv) Ni fydd meini prawf graddfa credyd sofran a chyfyngiadau gwledydd tramor yn berthnasol i fuddsoddiadau mewn banciau datblygu amlochrog (e.e. Banc Buddsoddi Ewrop a Banc y Byd) na sefydliadau rhyngwladol eraill (e.e. yr Undeb Ewropeaidd).

4. Graddfa Credyd yn Gostwng

Os bydd graddfa credyd yn gostwng ac yn golygu bod y gwrthbarti yn is na'r meini prawf y mae'n rhaid cwrdd â nhw ar gyfer buddsoddi, rhoddir y gorau i ddefnyddio'r gwrthbarti cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

Os bydd y Swyddog Adran 151 yn dymuno parhau i fuddsoddi gyda'r gwrthbarti hwnnw, gofynnir am ganiatâd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ac un aelod arall o ddewis y Cadeirydd a bydd raid i'r ddau ohonynt gymeradwyo. Adroddir ar hynny fel sy'n briodol cyn gynted ag y gellir.

ATODIAD 9

Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddi [yn gywir fel ar 5 Ionawr 2021]

Mae'r rhestr hon yn seiliedig ar y gwledydd hynny sydd â graddfa sofran o AA- neu uwch (rydym yn dangos y raddfa isaf gan Fitch, Moody's a S&P) a hefyd, (ac eithrio - ar adeg ysgrifennu - ar gyfer Hong Kong, Norwy a Lwcsembwrg) a chanddynt fanciau sy'n gweithredu mewn marchnadoedd sterling sydd â statws credyd gwyrdd neu uwch yng ngwasanaeth teilyngdod credyd Link Asset Services.

Yn seiliedig ar y raddfa isaf sydd ar gael

AAA

- Awstralia
- Denmarc
- Yr Almaen
- Lwcsembwrg
- Yr Iseldiroedd
- Norwy
- Singapore
- Sweden
- Y Swistir

AA+

- Canada
- Y Ffindir
- U.D.A

AA

- Abu Dhabi
- Ffrainc

AA-

- Gwlad Belg
- Hong Kong
- Qatar
- **DU**

ATODIAD 10.

Cynllun Dirprwyo ar gyfer materion Rheoli Trysorlys

(i) Cyngor Sir

- Cymeradwyo'r Gyllideb;
- Cymeradwyo Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol a'r Polisi DIR, Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol a diwygiadau iddynt;
- Cymeradwyo diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd gan y Cyngor;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisïau, arferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys; a
- Gweithredu ar argymhelliad a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio a/neu'r Pwyllgor Gwaith.

(ii) Pwyllgor Gwaith

- Ystyried y gyllideb;
- Cymeradwyo rhannu'r cyfrifoldebau;
- Cymeradwyo dewis o ddarparwyr gwasanaeth allanol a chytuno ar delerau'r apwyntiad;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisïau arferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys a gwneud argymhellion i'r Cyngor Sir fel sy'n briodol;
- Gweithredu ar argymhellion a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio.

(iii) Pwyllgor Archwilio

- Craffu ar faterion Rheoli Trysorlys, fel sy'n ofynnol dan Gôd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys a Pholisi Rheoli Trysorlys y Cyngor. Mae hyn yn cynnwys:-

  - Craffu ar y Datganiad ar y Strategaeth Flynyddol ar gyfer Rheoli'r Trysorlys, y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, y Polisi DIR Blynyddol, y Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel y bo'n briodol;
  - Craffu ar gynigion am ddiwygiadau i'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, y Polisi DIR Blynyddol, y Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys ac i'r diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel y bo'n briodol;
  - derbyn a chraffu ar unrhyw gynigion sy'n ymwneud â Rheoli'r Trysorlys ac sydd angen penderfyniad gan y Pwyllgor Gwaith neu'r Cyngor Sir;
  - derbyn a chraffu ar adroddiadau monitro ar bolisïau, arferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel y bo'n briodol.

Rôl Rheoli Trysorlys y Swyddog Adran 151

Mae rôl y Swyddog Adran 151 (y swyddog cyfrifol) yn cynnwys:

- argymell cymalau, polisi/arferion rheoli trysorlys i'w cymeradwyo, gan eu hadolygu'n rheolaidd, a monitro cydymffurfiaeth;
- cyflwyno adroddiadau rheolaidd ar y polisi rheoli trysorlys
- cyflwyno cyllidebau ac amrywiadau i'r gyllideb;
- derbyn ac adolygu adroddiadau gwybodaeth reoli;
- adolygu perfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd adnoddau a sgiliau rheoli trysorlys, a rhannu cyfrifoldebau'n effeithiol o fewn y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd y gwaith archwilio mewnol, a chydgysylltu ag archwilwyr allanol; ac
- argymell penodi darparwyr gwasanaeth allanol

- cyfrifoldeb am weithredu a gweinyddu'r penderfyniadau trysorlys, yn cynnwys y penderfyniadau ar fenthyca, buddsoddi ac ariannu, a fônt wedi eu dirprwyo i'r Swyddog Adran 151, a fydd yn gweithredu yn unol â datganiadau polisi'r Cyngor ac Arferion Rheoli Trysorlys.
- paratoi strategaeth gyfalaf i gynnwys gwariant cyfalaf, cyllid cyfalaf, buddsoddiadau anariannol a rheoli trysorlys o fewn llinell amser tymor hir.
- sicrhau bod y strategaeth gyfalaf yn ddarbodus, yn gynaliadwy ac yn fforddiadwy yn y tymor hir a'i bod yn darparu gwerth am arian.

7. sicrhau diwydrwydd dyladwy mewn perthynas â'r holl fuddsoddiadau trysorlys ac anariannol a'u bod yn unol ag archwaeth risg yr awdurdod.

8. sicrhau bod gan yr awdurdod y pwerau cyfreithiol priodol i wario ar asedau anariannol a'u cyllido.

9. sicrhau cymesuredd yr holl fuddsoddiadau fel nad yw'r awdurdod yn buddsoddi ar lefel sy'n golygu bod yr awdurdod yn agored i lefel ormodol o risg o gymharu â'i adnoddau ariannol.

10. sicrhau bod proses lywodraethu ddigonol yn ei lle ar gyfer cymeradwyo, monitro a rheoli'r risg sy'n gysylltiedig ag unrhyw fuddsoddiadau anariannol a rhwymedigaethau tymor hir.

11. rhoi i aelodau restr o'r holl fuddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys, gan gynnwys buddsoddiadau sylweddol mewn is-gwmnïau, mentrau ar y cyd, benthyciadau a gwarantau ariannol.

12. sicrhau bod aelodau'n cael gwybodaeth ddigonol a'u bod yn deall y risgiau y mae'r awdurdod yn agored iddynt.

13. sicrhau bod gan yr awdurdod yr arbenigedd ddigonol, naill ai'n fewnol neu'n allanol, i wneud yr uchod.

14. creu Arferion Rheoli Trysorlys sy'n delio'n benodol â'r modd y bydd buddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys yn cael eu trin a'u rheoli, gan gynnwys yr isod:-

- Rheoli risg (ARhT1 a'r atodlenni), gan gynnwys meini prawf buddsoddi a rheoli risg ar gyfer unrhyw bortffolios buddsoddi sylweddol nad ydynt yn ymwneud â'r trysorlys;

- Mesur a rheoli perfformiad (ARhT2 a'r atodlenni) , gan gynnwys methodoleg a meini prawf ar gyfer asesu perfformiad a llwyddiant buddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys;

- Gwneud penderfyniadau, llywodraethu a threfniadaeth (ARhT5 a'r atodlenni), gan gynnwys datganiad ar ofynion llywodraethiant ar gyfer gwneud penderfyniadau ar fuddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys; a threfniadau i sicrhau diwydrwydd dyladwy er mwyn cefnogi'r broses gwneud penderfyniadau;

- Gwybodaeth reoli ac adrodd (ARhT6 a'r atodlenni), gan gynnwys ble a pha mor aml y cynhyrchir adroddiadau monitro;

- Hyfforddiant a chymwysterau (ARhT10 a'r atodlenni), gan gynnwys y modd y bydd gwybodaeth a sgiliau perthnasol mewn perthynas â buddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys yn cael eu trefnu.

DANGOSYDDION DARBODUS A THRYSORLYS **ATODIAD 11**
GOSOD CYLLIDEB 2021/22

Rhif	Dangosydd Fforddiadwyaeth	2019/20 Alldro	2020/21 Amcangyfrif	2021/22 Cynnig	20222/23Cynnig	2023/24 Cynnig
1,2	Amcangyfrif o [neu wir] gymhareb costau dyled i ffrwd refeniw net:					
	Cronfa'r Cyngor	4.96%	4.80%	4.78%	4.73%	4.75%
	Cyfrif Refeniw Tai (gan gynnwys y setliad)	19.01%	16.34%	9.63%	13.17%	13.91%
	Cyfanswm	6.62%	6.16%	5.36%	5.77%	5.90%
Darbodusrwydd						
3	Dyled gros a'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC)	✓	✓	✓	✓	✓
	Ydy dyled allanol gros yn llai na'r GCC am y flwyddyn flaenorol ynghyd ag amcangyfrifon unrhyw gynnydd am y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd ddilynol?			✓	✓	✓
Gwariant Cyfalaf			**£000**	**£000**	**£000**	**£000**
4,5	Amcangyfrif o [neu wir] Wariant Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	18,203	22,788	15,842	16,380	17,221
	Cyfrif Refeniw Tai	11,812	11,010	20,313	18,816	22,670
	Cyfanswm	30,015	33,798	36,155	35,196	39,891
6,7	Amcangyfrif o [neu wir] Gofyniad Cyllido Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	96,906	103,489	105,669	111,946	117,767
	Cyfrif Refeniw Tai	39,998	39,198	40,415	45,606	54,193
	Cyfanswm	136,904	142,687	146,084	157,552	171,960
Dyled Allanol			**£000**	**£000**	**£000**	**£000**
8	Terfyn Awdurdodedig					
	: Benthyca Cyffredinol	175,000	175,000	178,000	190,000	204,000
	: Ymrwymiadau tymor hir eraill	3,000	5,000	5,000	5,000	5,000
	: Cyfanswm	178,000	180,000	183,000	195,000	209,000

9	Ffin Weithredol					
	: Benthyca Cyffredinol	170,000	170,000	173,000	185,000	199,000
	: Ymrwymiadau tymor hir eraill	3,000	5,000	5,000	5,000	5,000
	: Cyfanswm	173,000	175,000	178,000	190,000	204,000
10	Gwir Ddyled Allanol	139,232				
Rheoli'r Trysorlys		**20/19/20 Alldro**	**2020/21 Amcangyfrif**	**2021/22 Cynnig**	**2022/23 Cynnig**	**2022/23 Cynnig**
11	Bod yr Awdurdod Lleol wedi mabwysiadu Cod Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus.	✓	✓	✓	✓	✓
		£000	**£000**	**£000**	**£000**	**£000**
12	Dyled Gros a Net	100%	100%	100%	100%	100%
	Terfyn uchaf ar y ddyled net fel cyfran o'r ddyled gros					
13	Y terfyn uchaf ar raddfeydd sefydlog :	155,000	155,000	158,000	170,000	184,000
	(prifswm net sy'n ddyledus)					
14	Y terfyn uchaf ar raddfeydd amrywiol:	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
	(prifswm net sy'n ddyledusl)					
15	Terfyn cyfanswm y prifsymiau a fuddsoddir am gyfnodau dros 364 diwrnod:	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
	(bydd unrhyw fuddsoddiadau tymor hir a ddygir ymlaen o flynyddoedd blaenorol yn cael eu cynnwys yn nherfyn pob blwyddyn)					
			2021/22 Terfyn uchaf		**2021/22 Terfyn isaf**	
16	Terfyn uchaf ac isaf ar gyfer strwythur aeddfedu'r benthyca graddfa sefydlog					
	• dan 12 mis		20%		0%	
	• 12 mis ac o fewn 24 mis		20%		0%	
	• 24 mis ac o fewn 5 mlynedd		50%		0%	
	• 5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd		75%		0%	
	• 10 mlynedd a throsodd		100%		0%	
			Dim newid		Dim newid	

ATODIAD 12

Gwybodaeth am Ddangosyddion Darbodus a Rheoli Trysorlys.

A) Fforddiadwyaeth.

1 & 2. Cymhareb y costau cyllido i'r ffrwd refeniw net

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad o ran cost cyfalaf (costau benthyca a chostau ymrwymiadau tymor hir eraill net o'r incwm buddsoddi) yn erbyn y ffrwd refeniw net.

Mae'r amcangyfrifon ynghylch costau cyllido yn cynnwys ymrwymiadau cyfredol a'r cynigion yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

B) Bod yn ddarbodus

3. Dyled gros a'r GCC

Mae angen i'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled gros, heblaw yn y tymor byr, yn mynd yn uwch na'r GCC yn y flwyddyn flaenorol ynghyd â'r amcangyfrifon am unrhyw GCC ychwanegol ar gyfer 2021/22 a'r ddwy flynedd ariannol ddilynol. Mae hyn yn rhoi peth hyblygrwydd ar gyfer benthyca buan cyfyngedig yn y dyfodol, ond yn sicrhau na fyddir yn benthyca i ddibenion refeniw.

C) Gwariant cyfalaf

Cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor yw'r gyrwyr allweddol o ran gweithgareddau rheoli trysorlys. Adlewyrchir allbwn y cynlluniau gwariant cyfalaf yn y dangosyddion darbodus, sydd wedi'u dylunio i gynorthwyo aelodau i gael trosolwg o'r sefyllfa gyfalaf a chadarnhau cynlluniau gwariant cyfalaf.

4 & 5 Amcangyfrif o Wariant Cyfalaf

Dyma'r Gwariant Cyfalaf a ragamcenir o 2020/21 hyd at 2023/24 ac mae'n seiliedig ar y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2020/21 a'r Strategaeth Cyfalaf ar gyfer 2021/22.

6 & 7 Anghenion benthyca'r Cyngor (y Gofyniad Cyllido Cyfalaf)

Dangosydd darbodus arall yw Gofyniad Cyllido Cyfalaf y Cyngor (GCC). Yn syml, y GCC yw cyfanswm y gwariant cyfalaf hanesyddol gweddilliol nad ydyw hyd yma wedi cael ei dalu amdano o adnoddau refeniw neu gyfalaf. Yn sylfaenol, mesur ydyw o anghenion benthyca sylfaenol y Cyngor. Bydd unrhyw wariant cyfalaf nad ydyw wedi talu amdano ar unwaith, yn cynyddu lefel y GCC.

Nid yw'r GCC yn cynyddu i lefel amhenodol, oherwydd mae'r ddarpariaeth isafswm refeniw (DIR) yn dâl refeniw blynyddol statudol sydd, yn gyffredinol, yn gostwng yr angen benthyca yn unol ag oes pob ased ac felly'n newid dâl ar y defnydd economaidd o asedau cyfalaf wrth iddynt gael eu defnyddio.

Mae'r GCC yn cynnwys unrhyw ymrwymiadau tymor hir eraill (e.e. cynlluniau PFI, prydlesau ariannol). Er bod y rhain yn cynyddu'r GCC ac o'r herwydd, yn cynyddu angen y Cyngor i fenthyca, mae'r mathau hyn o gynlluniau'n cynnwys cyfleuster benthyca ac o'r herwydd, nid oes raid i'r Cyngor fenthyca ar wahân ar gyfer y cynlluniau hyn. Ar hyn o bryd, nid oes gan y Cyngor unrhyw gynlluniau o'r fath yn y GCC.

CH) Dyled Allanol

8. **Y terfyn a awdurdodir ar gyfer dyled allanol**. Mae dangosydd darbodus allweddol arall yn rheoli'r uchafswm benthyca. Gwaherddir dyledion allanol y tu hwnt i'r terfyn hwn ac mae angen i'r Cyngor llawn osod neu ddiwygio'r terfyn. Mae'n adlewyrchu'r lefel o ddyled allanol y gellid, er nad yw hynny'n beth a ddeisyfir, ei fforddio yn y tymor byr ond nad yw'n gynaliadwy yn y tymor hwy. Dyma'r terfyn statudol y penderfynir arno dan adran 3(1) Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r Llywodraeth yn cadw'r opsiwn i reoli naill ai'r cyfan o gynlluniau'r holl Gynhorau, neu gynlluniau Cyngor penodol, er nad ydyw hyd yma wedi defnyddio'r pŵer hwnnw.

Dywed y Swyddog Adran 151 bod y Cyngor wedi cydymffurfio gyda'r dangosydd darbodus hwn yn y flwyddyn gyfredol ac nid yw'n rhagweld anawsterau yn y dyfodol. Mae'r farn hon yn cymryd i ystyriaeth yr ymrwymiadau cyfredol, y cynlluniau presennol, a'r cynigion sydd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

9. **Y ffin weithredol**. Ffin yw hon na fyddir fel arfer yn disgwyl i ddyled allanol fynd yn uwch na hi. Yn y rhan fwyaf o achosion, byddai'n ffigwr tebyg i GCC ond gall fod yn is neu'n uwch gan ddibynnu ar lefelau'r ddyled wirioneddol a'r gallu i gyllido tanfenthyca trwy ddefnyddio adnoddau arian parod eraill

Geirfa

GWARIANT CYFALAF
Gwariant ar brynu ased nad yw'n gyfredol, a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau tu hwnt i'r flwyddyn ariannol gyfredol, neu wariant sy'n ychwanegu at werth ased presennol nad yw'n gyfredol, yn hytrach na dim ond cynnal gwerth yr ased. Mae enghreifftiau'n cynnwys : adeiladu ysgol newydd, prynu offer TG, gwaith adnewyddu sylweddol ar gartref gofal.

CYLLIDO CYFALAF
Arian sydd ar gael i dalu am wariant cyfalaf. Mae nifer o ffyrdd o gyllido gwariant cyfalaf, gan gynnwys benthyca, prydlesu, cyllido refeniw uniongyrchol, derbyniadau cyfalaf y mae modd eu defnyddio, grantiau cyfalaf, cyfraniadau cyfalaf, cronfeydd refeniw wrth gefn a chronfeydd wrth gefn a glustnodwyd.

GOFYNIAD CYLLIDO CYFALAF
Y cyfanswm gwariant cyfalaf hanesyddol sydd heb ei dalu'n barod naill ai o adnoddau refeniw neu gyfalaf. Yn ei hanfod, mae'n adlewyrchiad o angen sylfaenol y Cyngor i fenthyca.

RHAGLEN GYFALAF
Y cynlluniau cyfalaf mae'r Cyngor yn bwriadu eu gweithredu dros gyfnod penodol o amser.

DERBYNIADAU CYFALAF
Yr elw o waredu tir neu asedau eraill nad ydynt yn gyfredol. Gellir defnyddio cyfran o'r dderbyniadau cyfalaf i gyllido gwariant cyfalaf newydd, o fewn y rheolau a osodir gan y llywodraeth, ond ni ellir eu defnyddio i gyllido gwariant refeniw.

CIPFA
Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth. Y prif gorff proffesiynol a rheoleiddiol ar gyfer cyfrifon llywodraeth leol.

CYFRIF REFENIW TAI (CRT)
Cyfrif ar wahân i Gronfa'r Cyngor, sy'n cynnwys yr incwm a gwariant sy'n gysyltiedig â'r Cyngor yn darparu llety tai.

LLOG A DDERBYNNIR NEU A DELIR
Defnyddir y dull cyfradd llog wirioneddol i fesur beth yw gwerth ased ariannol neu rwymedigaeth a fesurir yn ôl y gost llai amorteiddiad cronedig, ac i neilltuo incwm neu dreuliau cysylltiedig i'r cyfnod perthnasol. Y gyfradd llog wirioneddol yw honno sy'n rhoddi disgownt cysáct ar y taliadau arian parod neu'r derbyniadau yr amcangyfrifir y'u derbynnir yn y dyfodol dros oes ddisgwyliedig yr offeryn ariannol yn ôl y swm a gafodd ei gydnabod iddo'n y lle cyntaf. Mae'r gyfradd llog wirioneddol yn cael ei diwygio yn ôl y tâl llog neu'r derbyniadau gwirioneddol trwy'r Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn i sicrhau mai dim ond llog gwirioneddol a godir yn erbyn y Dreth Gyngor. Yn achos asedau a rhywymedigaethau ariannol a gludwyd yn ôl y gost, gan fod y llog wirioneddol yr un faint â'r llog cludo, mae'r gwerth cludo'n cael ei ddiwygio ar gyfer llog cronnus.

DARPARIAETH ISAFSWM REFENIW (DIR)
Yr isafswm sydd raid ei godi ar y cyfrif refeniw bob blwyddyn er mwyn darparu ar gyfer ad-dalu benthyciadau a symiau eraill a fenthycir gan y Cyngor.

DYLED NET
Benthyciadau'r Cyngor llai arian parod ac adnoddau hylifol.

BWRDD BENTHYCIADAU GWEITHIAU CYHOEDDUS (BBGC)
Asiantaeth Llywodraeth Ganolog sy'n rhoi benthyciadau am flwyddyn a/neu fwy i awdurdodau ar raddfeydd llog sydd ond ychydig yn uwch na'r rheini y gall y llywodraeth fenthyca arnynt ei hun.

GWARIANT REFENIW A ARIENNIR O GYFALAF O DAN STATUD (REFCUS)
Gwariant y gellir ei ohirio'n briodol (h.y. ei drin fel cyfalaf o ran ei natur) ond nad yw'n arwain at ased diriaethol, na'n parhau i fod yn gysylltiedig â hi. Mae enghreifftiau o daliadau gohiriedig yn cynnwys grantiau o natur gyfalaf i sefydliadau gwirfoddol.

GRANT CYNNAL REFENIW
Grant a delir gan Lywodraeth Ganolog i awdurdodau ac sy'n cyfrannu tuag at gost gyffredinol eu gwasanaethau.

BENTHYCA GYDA CHYMORTH
Mae'r Cyngor yn benthyca arian i ariannu rhan o'i raglen gyfalaf. Cydnabyddir y benthyciad gan Lywodraeth Ganolog wrth weithio allan ei fformiwla gylldo ar gyfer y Cyngor.

BENTHYCA DROS DRO
Arian a fenthycir am gyfnod o lai na blwyddyn.

BENTHYCA DIGYMORTH
Gall y Cyngor fenthyca arian ychwanegol i'r benthyca a gefnogir gan y Llywodraeth, a hynny er mwyn ariannu ei wariant cyfalaf cyn belled a'i fod yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy. Fe lywodraethir y pŵer hwn gan Gôd Darbodus CIPFA, sef Côd y mae'r Cyngor yn llwyr gydymffurfio ag ef.